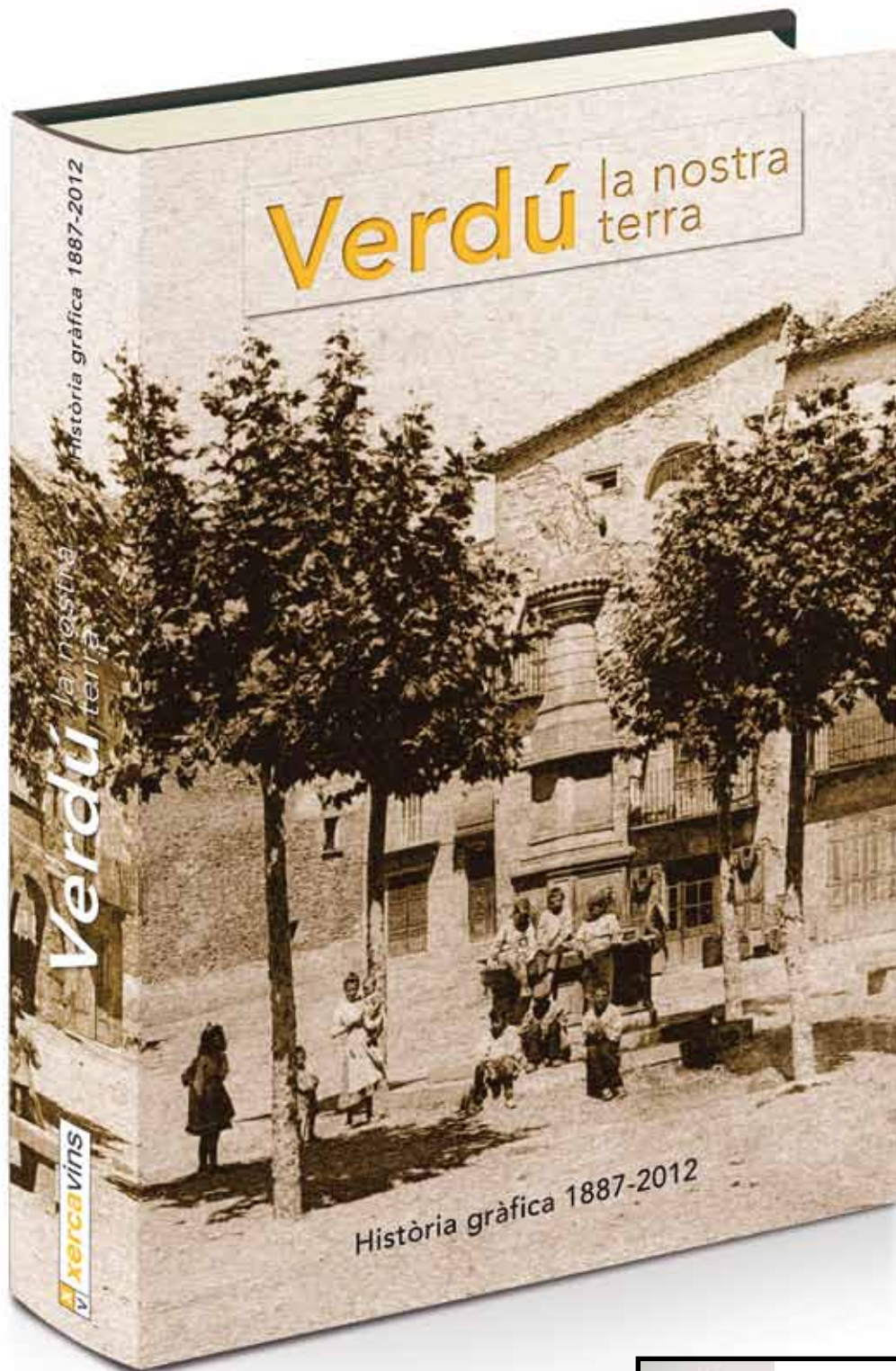

xercavins

revista independent de Verdú • any XII • octubre de 2012 • núm. 51

Entrevista a
Josep Borrell

Futbol estiu 2012

X	Sumari
V	
EDITORIAL	3
NOTÍCIES	4
EL LECTOR ESCRIU	9
UN ALTRE MÓN ÉS POSSIBLE ...	13
OPINIÓ	14
ENQUESTA	16
ENTREVISTA	17
HISTÒRIA	22
CREACIÓ	29
ARQUEOLOGIA	31
SOCIETAT	32
ENTRETENIMENTS	35
DES DE CAL JAN	36
TURISME	37
DE FA ALGUN TEMPS.....	38

Número 51 · octubre de 2012 · Preu 4 €

EDICIÓ:

Associació Cultural Xercavins
Plaça de la Verdura, s/n - 25340 Verdú
revistaxercavins@gmail.com

PRESIDENT: Ramon Cardona

DIRECTOR: Ricard Gilabert

CONSELL DE REDACCIÓ: Josep M. Castelló,
Àngels Escolà, Joan Fornsubirà, Guiu Sanfeliu

PORTADA: Ferran Hernández

PUBLICITAT: Xercavins

ARXIU FOTOGRAFIA: Xavier Ramell i Ricard Gilabert

CORRECCIÓ LINGÜÍSTICA: Montse Minguell

MUNTATGE I IMPRESSIÓ:

SALADRIGUES SL - Tel. 973 32 23 53
Ctra. de Preixana, s/n - 25250 Bellpuig

AMB LA COL·LABORACIÓ DE:

Generalitat de Catalunya
Departament de la Presidència

INSTITUT
D'ESTUDIS
ILERDENCS
Fundació Pública de la Diputació de Lleida

AJUNTAMENT DE VERDÚ

Els continguts dels escrits que publiquem no són forçosament compartits per l'Associació Cultural Xercavins i només reflecteixen el parer de qui els signa.

Dipòsit legal: L-138-2000

Pròxima estació independència?

Aprofitant el títol del magnífic documental dirigit per Francesc Giró Castelló, titulem l'editorial d'aquest número gairebé obligats pel canvi de rumb de la política catalana arran de la històrica i massiva manifestació de l'11 de setembre a Barcelona.

Un cop més la societat civil ha anat pel davant dels polítics. I com ja va fer organitzant les consultes sobre la independència de Catalunya, del setembre de 2009 a l'abril de 2011; aquest cop l'Assemblea Nacional Catalana juntament amb l'Associació de Municipis per la Independència va organitzar una manifestació que sota el lema: Catalunya Nou Estat d'Europa, va aglutinar 1.500.000 catalans i catalanes, 2.000.000 segons l'organització, que van ocupar la capital del nostre país per reclamar un estat propi dins la Unió Europea.

La classe política ha pres nota del reclam dels centenars de milers de persones que van reclamar la secessió de l'estat espanyol, i el 27 de setembre el parlament de Catalunya va aprovar per majoria absoluta exercir el dret a decidir amb el suport de gairebé 2/3 parts dels diputats.

Els mitjans internacionals han donat veu als moviments de les últimes setmanes analitzant la crisi econòmica i social en què està immers l'estat, i fins i tot per primer cop a nivell de la comunitat europea s'ha parlat de l'hipotètic cas d'una secessió de Catalunya.

A Madrid com a la resta d'Espanya han tardat poc a recórrer a la Constitució, Guàrdia Civil, exercit i a la tàctica de la por per intentar frenar la voluntat democràtica del poble. A la capital del regne els ha agafat amb el peu canviat l'èxit de la manifestació i en lloc d'analitzar els motius de l'escalada independentista, escoltar o intentar minvar el descontent dels catalans s'han dedicat a menysprear un cop més Catalunya, tancar les portes a possibles punts d'acord i no deixar cap altra sortida que la convocatòria d'eleccions anticipades amb l'horitzó de consultar als catalans i catalanes el dret d'autodeterminació.

Entre la multitud de barbaritats que s'han sentit en les últimes setmanes la del ministre de cultura José Ignacio Wert, que hauria de treballar per mantenir la riquesa de la diversitat cultural del país; en lloc d'això amenaça amb subvencionar les escoles privades que utilitzin el castellà com a llengua vehicular, intentant saltar-se la llei d'ensenyament; ja que segons ell hi ha una "relació directa" entre l'auge del sentiment independentista i el procés educatiu de Catalunya.

Sembla que a Madrid cada dia hi ha més independentistes. No s'entén si no com s'ho fan per que cada cop que obren boca un català més esdevé independentista.

Col·laboradors i col·laboradores

- L'admissió d'articles per al proper número de XERCAVINS (núm. 52) es tancarà el dia 6 de gener de 2013. Passada aquesta data els articles rebuts quedaran per al número següent.
- Només s'admetran originals picats en tractament de textos a l'ordinador (Word o similar), amb una extensió màxima de 450 paraules.
- És convenient que tots els articles vagin acompanyats d'una fotografia (lliurada fora de l'arxiu de text) i amb una introducció/resum de tres línies.

Publicitat

- La continuïtat de Xercavins depèn en bona mesura de les col·laboracions publicitàries. Si voleu anunciar-vos-hi, truqueu al telèfon 649 38 99 00.

Per a contactar amb la revista o enviar-nos originals utilitzeu el correu electrònic:

revistaxercavins@gmail.com

Verdú al punt

Josep M. Castelló

Presentació del FC Verdú Vall del Corb

El dia 25 d'agost es presentà a l'afició futbolística de Verdú la composició del nou equip FC Verdú-Vall del Corb amb un interessant partit, amistós, i que fou motiu d'homenatge al president honorari Llorenç Tudó ja que es va concedir, a l'equip guanyador, el trofeu que porta el seu nom. Desitgem que la nova temporada sigui bona i facin disfrutar l'afició.

Museu de Juguets i Autòmats de Verdú, fem 8 anys

El dissabte dia 1 de setembre, el Museu de Juguets i Autòmats de Verdú va celebrar el vuitè aniversari de la seva creació. La diada va comportar una sèrie d'activitats des del dia de portes obertes al museu, jocs

de fusta i d'habilitat, jocs de taula, presentació de la nova escultura exposada a l'espai del futbol: Messi, i un esmorzar popular amb còc i xocolata per a tothom. Per molts anys! Barça i Real Madrid és una nova exposició temporal al Museu de Juguets. Una trentena de cartells històrics dels dos grans equips del futbol mundial, juntament amb publicacions periòdiques, cromos i algun disc de vinil que enamoraran tots els amants de l'esport rei. Destaquen dos banderes de l'equip madrileny: una amb motiu del 50è aniversari del club, amb brodats treballats a mà, i una altra amb l'escut. De l'equip català mereix menció especial el cartell de les noces d'argent (1899-1924) fet pel dibuixant Segrelles, del qual també s'exposa la marqueteria original; i la litografia del 75è aniversari del club signada per Miró. També s'exposa un globus inflable de l'avi del Barça, realitzat el 1957, que es va enlairar per la inauguració de l'estadi del Camp Nou.

Exposició de ceràmica d'en Francesc Blanch i Rabinat a la Fundació Tekhnikós

Moltes persones, autoritats i artistes de l'art de la ceràmica coneixen l'estil, delicadesa i personalitat de la ceràmica d'en Francesc Blanch. Aquesta vegada la podem gaudir en una exposició a la Fundació Tekhnikós inaugurada el dia 1 de setembre i presentada pel nostre historiador local en Ramon Boleda sota el títol: "Presència del Monestir de Poblet a Verdú". Onze ceràmiques representatives del temps i la seva història.

Cal Talaveró Centre d'Art

És un goig poder visitar els artistes que passen per aquesta galeria. Fins al 25 d'agost es va poder gaudir de l'exposició "A Gabriel Ferrer" obres de Jordi Pagès. El dissabte dia 8 de setembre s'obrí una nova exposició amb el títol "Presentacions". Quatre artistes que exposen per primera vegada

"PRESENTACIONS" inauguració 8 de setembre a les 7 del vespre

Eduard Boleda
 de memòria... i la memòria és un art. Els que fan art són artistes... i alguns d'ells publicistes. Presentem a Eduard Boleda, artista que influència per la tradició ceràmica de Verdú. La seva experiència en la ceràmica és una personalitat pròpia i diferenciada, atesa en moments qualitatius, plena d'intenció i de bon gust.

Joan Caballer
 és pintor per vocació. Un de sempre ha viscut desenvolupant les seves habilitats plàstiques que treballa en ell. A més pot afegir l'interès que treballa amb dibuixos, escultura en una gamma molt gran de materials, figures i patrons que l'inspiren, un gran nombre de formes naturals i quasi espontànies.

Mercè Pla
 treballa en les seves ceràmiques amb motius quotidians, amb la forma predominant sobre el color i la tècnica. Considera de la ceràmica, un art que s'ha desenvolupat en els últims temps, i que té un gran potencial d'ús, i que pot ser utilitzat en altres àmbits, com ara en l'arquitectura, l'interiorisme o en els espais públics.

Carme Porta
 és dissenyadora i pintora d'abstracció. El seu treball és multidisciplinari en les seves creacions i el seu, i el color, el treballa amb formes, les seves formes són simples, clares i amb un gran sentit de l'espai i el treball. El seu treball és multidisciplinari i treballa amb altres materials i tècniques.

exposició del 8 de setembre al 27 d'octubre de 2012

ITALAVERO
 galeria d'art
 carrer de la font 20
 02040 VERDÚ (TERRASSA)
 tel. 972 348 033 - 696 443 332
 galler@italavero.cat

ART-VISIO
 galeria d'art
 carrer de la font 20
 02040 VERDÚ (TERRASSA)
 tel. 972 348 033 - 696 443 332
 galler@artvisio.cat

FRANCESC BLANCH I RABINAT
 (Fundació de Ceràmica)
 http://presencia.ceramica.cat

www.italavero.cat - **www.artvisio.cat**

a Cal Talaveró. Els seus autors: Eduard Boleda de Verdú, Joan Caballer, Mercè Pla i Carme Porta. Una amalgama d'art, poesia, terra i molts altres qualificatius d'una delicadesa impressionant.

Festa Major dedicada a sant Pere Claver

Amb un seguit d'actes importants, els verdunins i amics de sant Pere Claver vàrem honorar el sant de Verdú. La setmana que precedia a la festa es féu l'eucaristia al santuari com a preparació del dia del sant. Les Residències d'Avis Sant Pere Claver i Mare Marcel·lina varen rebre la visita de la Santa Relíquia. El dia 8 al vespre solemne concelebració eucarística presidida pel

Sr. bisbe de Solsona monsenyor Xavier Novell i el bisbe emèrit monsenyor Jaume Traserres juntament amb mossèn Ramon Roca rector de Verdú i altres sacerdots de l'arxiprestat de Tàrraga, seguidament la tradicional Processó de les Torxes acompanyant la Santa Relíquia del santuari a la parròquia. El prior d'aquest any fou el Sr. Flavià Huguet Huguet. El dia 9 Festa de Sant Pere Claver, ofici solemne a la parròquia presidida pel P. provincial dels Jesuïtes a Catalunya acompanyat de P. Jesuïtes i sacerdots. No podia faltar el P. Foix escolapi i fill de Verdú. Els Cors d'Homens i Joves de Verdú interpretaren la tradicional missa a veus dirigida per Josep M. Salisi i acompanyada a l'orgue per Marc Torrent. Retorn de la relíquia

al santuari i cant dels goigs. La festa religiosa va acabar el dia 10 amb un record pels difunts de la vila.

Els actes lúdics i festius s'iniciaren el dia 8 al vespre amb el XIV Concert d'Orgues de Ponent amb la interpretació de Maite Mer (soprano) i Pau Riuró (orgue), concert que fou molt aplaudit pels assistents. El dia 9 sardanes a la plaça Major per la cobla "Lo Castell" de Bellpuig. Partit de futbol entre FC Verdú-Vall del Corb i A.E. Termes. Ball al Casal amb l'Orquestra Mediterrània. Dia 10, projecció del DVD "Vida de sant Pere Claver" a la Casa Santuari, a la tarda i al Casal, presentació del documental "Pròxima Estació Independència" amb la presència dels seus autors Francesc Giró i Bernat Graells. Seguidament, presentació del projecte del llibre: *Història Gràfica de Verdú "Verdú la nostra Terra"* per Ricard Gilabert i Eduard Boleda de l'Associació Cultural Xercavins.

Diada Nacional de Catalunya

La nit del dia 10 a l'11 de setembre, molts verdunins ens reunim a la plaça del Castell per compartir taula i amiatat, ballar alguna sardana i esperar, amb emoció, la pujada de la nostra senyera a la torre del castell. Sempre hi ha el pronunciament del manifest de la Diada que presenta el Sr. alcalde en Josep Rierra. Aquest any la primera paraula que anuncià el Sr. alcalde fou per Manel Pont que va voler significar un fet de fa 40 anys. El Grup de Teatre de Joventut Social de Sant Pere Claver va posar la Senyera Catalana a la torre del castell. Manel Pont i Ramon Lluís Salisi d.p. foren els encarregats de fer-ho i Manel Pont mostrà la senyera d'aquest aniversari. Acte seguit, el Sr. alcalde va donar la paraula a Francesc Giró Castelló qui va pronunciar el manifest acompanyat de Bernat Graells autors del documental

“Pròxima Estació Independència”. El text del manifest va fer referència a la nova etapa per Catalunya: la independència de Catalunya i la il·lusió i força que hi posa la nostra joventut. El dia 11 va sortir de Verdú un autocar amb 55 persones, a més de molts cotxes particulars, per assistir a la manifestació de Barcelona sota el títol “Catalunya Nou Estat d’Europa”. Moltes estelades lluiren a les façanes de la vila de Verdú.

Eduard Boleda artista complet

El dissabte dia 15 de setembre i al Casal de Verdú varem poder presenciar l’espectacle “UP a UP . El mètode” una producció artística, musical i creativa d’Eduard Boleda, digna de portar-la a les millors sales d’espectacles. Una novetat que va deixar impressionats el públic assistent pel seu art, bon gust i acció de gran qualitat. Felicitats!

Eduard Ribera guanya el primer premi de la convocatòria del Premi Núvol

El dia 12 de setembre es varen lliurar els Premis Núvols de Contes de la Setmana del Llibre en Català. Hi han concursat més d’un centenar d’autors, de totes les

edats i procedències. El nostre col·laborador i estimat escriptor Eduard Ribera ha guanyat el primer premi amb el comte “Confitura de figa”. Celebrem aquest nou guardó per l’Eduard a l’hora que us invitem a gaudir de les seves publicacions. Enhorabona!

Trobada a la capella de la Verge del Camí

És un fet ben singular, des de fa uns quants anys, que cada primer diumenge d’octubre un bon nombre de persones es trobin a la cruïlla entre els termes de Verdú, Tàrrega, Talladell, Granyena, Mas de Bondia i Montornès, a la finca propietat del verduní Joan Clos i Bosch, a la

partida de les Garrigues, on aquest bon amic ha erigit una capella en honor de la Mare de Déu del Camí, alhora hi ha fet un recinte rural i vegetal per gaudir d’una estona de pau i repòs. El diumenge dia 7 d’octubre, gairebé un centenar de persones, feren la seva pregària i compartiren un refrigeri obsequi de la família propietària.

Vint-i-tresena edició de la Festa de la Verema i el Vi de Verdú

Els dies 12, 13 i 14 d’octubre de 2012 Verdú va celebrar la vint-i-tresena Festa de la Verema i el Vi altrament anomenada Bacus 2012. El divendres dia 12, va començar la festa descobrint els nostres orígens, excursió amb carreta i esmorzar al poblat iber dels Estinclells; jornada de portes obertes als obradors de ceràmica com a memorial de la Fira de Ceràmica que, a causa de les retallades, no es va poder celebrar. A la tarda, es féu la Piada Infantil, organitzada per ADACIT. Al vespre, correfocs amb la colla de diables L’Espetec d’Agramunt i comença la nit amb el Concert Bacus-12 amb l’actuació de Mõndo Loco, República Ska i Dj Moncho, Dj Xixe i Dj Ramon.

Dissabte dia 13 comença el dia amb la recollida de la verema al camp, gimcana infantil, a la tarda, mostra

de Vi DO Costers del Segre i tot seguit Concurs de Piar, Aixecament de Porró, Llançament de Ceps i Cursa de Portadores. Els guanyadors d'aquesta marató foren Alejandro López i Sergio López de Colòmbia amb 88,3 punts. Una gran estelada fou posada a la plaça Major de Verdú rebuda amb forts aplaudiment i al toc dels Segadors pels Grallers de Rocafort que ens acompanyaren durant tota la Festa. Al vespre Concurs de Sardanes corresponent al 38è. Campionat de la Terra Ferma i 27è. Concurs de Sardanes a Verdú amb la participació de 13 colles i l'actuació de la Cobla Tàrrega. La projecció de la senyera estelada i el toc dels Segadors per la Cobla Tàrrega posaren la nota de catalanitat a l'acte. La colla guanyadora del concurs fou Blanca Espurna de Sitges. La Llangonissada és un dels sopars típics de la festa per compartir una bona amistat; dins d'aquest ambient, es va projectar l'audiovisual "Verdú la nostra terra" que serà la Història gràfica de Verdú, feta realitat en un llibre, és preveu que vegi la llum pels volts de Nadal.

Diumenge dia 14 encetem el dia ambla Xla Trobada de Puntaires de tot Catalunya amb més de dues-centes participants. Esmorzar típic del Veremador. Obertura de la XIV Fira Objectes Antics. Pregó de la festa a càrrec de Espartac Peran presentador del programa Divendres de TV3. Atorgament de la distinció honorífica de Piador i Pi-

adora de l'Any que aquest any foren nominats, Piador de l'Any 2012 el Sr. Josep Font Forcat, persona que representa la tradició ceramista a Verdú, i la Piadora de l'Any 2012 es va atorgar a la germana Carmelita vedruna Carme Cañas Martí per commemorar, amb la seva persona i amb ella tota la comunitat, la presència de 140 anys de presència Verduna a Verdú. Moltes felicitats a tots.

La Gran Piada amb presència d'autoritats locals, comarcals i provincials, l'entrada dels carros carregats de portadores portant el raïm per piar, les carretes amb els infants i joves equipats de pagesos i animats pels Grallers de Rocafort fou tot un èxit. La Mostra Gastronòmica servida amb els millors plats de la zona elaborats pels restauradors de la comarca i els millors vins de la DO Costers del Segre feren la delícia dels més exigents grumets. Partit de futbol entre el FC Verdú-Vall del Corb i la UE de la Fuliola acabant amb empat a 1. Visita guiada als cellers de Verdú per finalitzar amb un lluit Ball Fi de Festa amenitzat pel conjunt New York.

Menció especial l'hem de dedicar a les Exposicions: Cal Talaveró. Centre d'Art ja n'he fet menció al seu apartat. Museu de Juguets i Autòmats cal afegir-hi la nova exposició "Somnis de Pedals". Important l'exposició que es féu a la Casa Prim amb el títol: "Funció a Funció" dues col·leccions de ceràmica realitzada a partir de la tècnica tradicional

de ceràmica negra Univers i Nous fòssils a càrrec de Magí Sambola. Al mateix marc de cal Prim es podia admirar l'exposició d'Enric Servera Carreras obra gràfica i fotografia amb el títol "Gracis". Exposició Fundació Tekhnikós, títol "Mathematical beauty by Blowawish" a càrrec d'Ariana Russo. Presentació del disc del Trio Sekrets interpretant les Nou Àries Alemanyes de Hendel, enregistrat a l'església de Santa maria de Verdú dins el projecte Espais Sonors de Verdú de la Fundació. Exposicions als baixos de l'Ajuntament de la Residència ABD-Sant Pere Claver i Residència Mare Marcel·lina. Pla Anticrisi presentat per en Jaume Sanfeliu.

Racons de Verdú

Racons de Verdú és una exposició fotogràfica i audiovisual que amb un art especial, delicadesa i molta estimació han presentat en Francesc Corpas i Gaudó i Farners Casas i Fontcuberta a la Sala Mossèn Breu de Verdú coincidint amb la Festa de la Verema i del Vi. Una mostra tan viva que et deixa impressionat. Amb certesa i molta dignitat pot expressar: Verdú un poble amb encant!

Agraïment

Aquest any en l'organització de la Festa de la Verema i el Vi hi ha hagut una especial col·laboració amb totes les entitats del poble: Associació Juvenil Bacus, Agrupament Escola Marinada, Associació ADACIT, Associació Xercavins, Associació Dones Argila, Futbol Club Verdú, Associació de Ceramistes, Associació de Propietaris de Finques Rústiques de Verdú, empreses col·laboradores, totes elles coordinades per l'ajuntament amb les seves diverses regidories i la col·laboració especial de l'Oficina de Turisme. La valoració és molt positiva i des de Xercavins felicitem totes aquestes entitats.

23a Festa de la Verema i el Vi de Verdú

Ja el tenim al forn

Eduard Boleda

Finalment i després d'anys de treball el llibre de la història gràfica de Verdú ja està a punt d'entrar a impremta. Han estat moltes hores de recollida i selecció de fotos. Moltes estones de consulta, d'anar d'una casa a l'altra per tenir la màxima informació possible per tal de poder presentar un llibre digne.

El resultat del llibre és impressionant, la resposta de la gent a l'hora d'oferir fotos i prestar-se a donar informació, magnífica. Personalment he viscut el procés de creació del llibre de manera molt intensa i m'ha servit per reafirmar-me en la idea que teníem els que fem Xercavins, que havíem de fer un llibre d'aquest tipus.

Fer aquest treball m'ha permès poder parlar amb gent amb qui d'altra manera difícilment ho hauria fet, he vist brillar els ulls a moltes persones mirant velles fotografies. M'he

adonat que la memòria és com un fil que es va estirant i que sembla en un principi que el fil sigui petit però de mica en mica el cabdell es va fent gran. Amb aquest llibre aconseguim que sigui molta gent la que estira el fil i ens podem fer una idea molt més bona del Verdú que hem deixat enrere.

Aquest temps, gràcies a les fotografies i a les converses amb la gent, he après moltes coses del nostre passat, descobrint imatges inèdites, com era el treball, les fetes i la vida quotidiana. M'he adonat també que els vincles d'unió de la gent eren molt més forts que ara. Les amistats començaven d'infants a l'escola i continuaven a la joventut amb el futbol, les sardanes el teatre o bé el cant. És cert que la vida al poble era més tancada, però això també feia que la relació fos més estreta.

Mirant fotografies he comprovat com els nostres pares i padrins recorden molt millor els noms del seus companys dels anys 40 i 50 que nosaltres els nostres companys

dels anys 70 i 80. Mirant aquestes fotografies sento una gran admiració (per no dir enveja) d'aquell Verdú de les fires d'animals, de l'exposició, del Verdú viu i bullició que tenia diferents escoles, cinema, orquestra, sastre, sabater, barbers, forners... Veure fa anys la pel·lícula **La Fira de Verdú** ja va ser una gran sorpresa, però veure aquest recull de fotografies, millor dit, tenir en un llibre aquesta selecció d'imatges de la nostra història no té preu.

Mirant aquestes fotografies sento una gran admiració d'aquell Verdú de les fires d'animals, de l'exposició, del Verdú viu i bullició que tenia diferents escoles, cinema, orquestra, sastre, sabater, barbers, forners...

La història d'un poble és com un riu lent i calmat que sembla que s'estigui quiet però l'aigua no és mai la mateixa, amb aquest treball el que hem fet ha estat recollir aigua d'aquest riu (fotografies) i l'hem guardada per analitzar-la i estudiar-la. Ben segur que no podem tenir ni guardar tota l'aigua del nostre riu però sens dubte tenim una bona informació dels últims 125 anys de la nostra història. Animo tots els lectors de Xercavins a reservar ja aquest gran treball de la història del nostre poble.

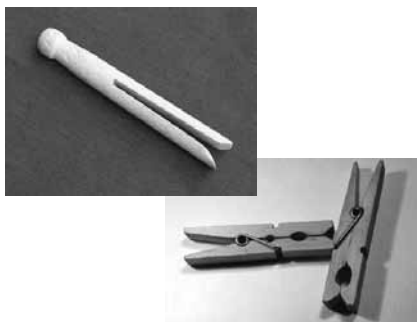

Pugem a les golfes: Hi ha roba estesa

La Núria de cal Senyores pugemalesgolfes.blogspot.com.es

“Hi ha roba estesa” se sol dir quan hi ha algú davant el qual no convé parlar d’alguna cosa; sobretot infants innocents o gent incauta que podria repetir allò que sentís. Però avui parlarem de roba “de veritat”.

En el darrer número vaig deixar la bugada al cossi, potser que m’hi posi ja, abans que s’arrugui tota i comenci a fer pudor...

Antigament, la roba s’estenia amb unes pinces bastant rudimentàries, un bocí de fusta amb una ranura. Eren inspirades en les agulles del cabell de les dones, per això els catalans en diem “agulles” d’estendre. Ara tenen una molla per fer

pressió sobre la roba, i són més efectives.

Es podia estendre en cordes al terrat, o en estenedors diversos: de finestra, portàtils, de penjar... a mi personalment m’agrada molt l’olor de la roba neta quan s’asseca al sol.

Avui dia també tenim les assecadores que, tot i que estalvien feina i deixen la roba molt suau, també fan molt borrim, fent que les peces –sobretot les tovalloles- es facin malbé més aviat que si les estenem a l’aire.

Quan hem recollit la roba, de vegades hi trobem algun set o un descosit, i per això cal tenir un bon cosidor amb tisores, didal, fill i agulles (i una mica de traça també). Per feines més complicades es van inventar les màquines de cosir, algunes tan boniques que amb els anys han passat a ser un element decoratiu a les cases.

Planxar és el pas següent. Les primeres planxes eren de ferro i s’escalfaven al damunt de l’estufa de llenya (sovint la roba s’embrutava); una altra modalitat eres les plan-

xes buides, amb un compartiment on es posaven brases... s’havia d’anar amb molt de compte per no cremar-se. Després van arribar les primeres elèctriques, i més tard les de vapor i les actuals amb calderí. Per planxar, es fa servir un post que fa de taula. Abans es feia servir una fusta allargada folrada amb una tela blanca, recolzada al respallter de dues cadires, tot i què amb el temps s’han perfeccionat, posant-hi potes, prestatges i fins i tot endolls que allarguen el cable de la planxa.

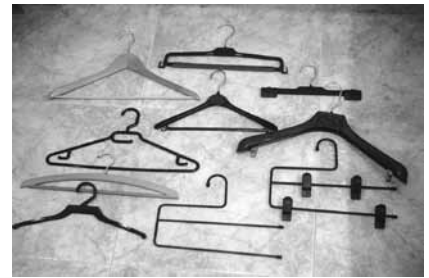

Un dels accessoris és un planxa-mànigues, per facilitar la feina en els llocs difícils.

Abans de guardar-la a l'armari posem la roba en penjadors de fusta o d'altres materials, estris que també

tenen diferents accessoris: pinces per penjar faldilles, diverses varetes per pantalons, fusta gruixuda a les espatlles per les muscleres ("hombres") d'abrics o americanes...

Tot un seguit d'estrís per lluir com a pinzells quan sortim al carrer.

Per presumir s'ha de patir, però no tot a la vida és "cosir i cantar", també cal pensar una mica...

Una vila amb inquietuds

Bacus 2012

Àngels Escolà Valls

Avui passejar per Verdú era una fira d'artistes. Hi havia obres d'art per tot arreu. Bons vins i cultura. Una festa de cultura i gastronomia. Les arrels, les inquietuds i la festa s'agermanen. Així som els catalans. Fotos antigues de la història de Verdú recollides en un llibre i fotografies en color amb la mirada i l'afecte dels nous vilatans entregats a la bellesa dels racons més entranyables del Verdú actual. En moments de crisi ens sumem a l'oportunitat creativa que ens singularitza. Mirarem les fotografies del Bacus del 2012 i ningú recordarà el moment econòmic actual.

Nous temps, nous valors. Com que mai ho hem tingut fàcil, no ens espanta treure pit i engolir la saliva. És part de la història col·lectiva. Mirar el futur amb esperança i sense defallir perquè el vent ens bufa en contra. I treure profit de les petites coses. Per tal de descobrir que les sales nobles són també als carrers i baixos dels casalots dels qui apostem pel bon fer. El talent d'una colla a

qui la pressió actual no paralitza, ans al contrari l'ajuda a créixer per superar el desànim de canviar les calefaccions de gasoil que no es poden encendre si fa molt fred aquest hivern; cotxes petits i de segona mà; poques vacances i econòmiques o a casa s'està prou bé; les receptes que paguem; els impostos que se'n van; la mala llet de la hipoteca que puja i el sou que baixa, peatges,...

Potser una estufa, humil estri de ferro, tornarà a moltes cases, però per sort, el batec del crit endavant i tota màquina també ressona a l'interior de cadascun de nosaltres, com un transatlàntic indomable. És

inevitable. Perquè com diem aquí o ens escalfem tots o llencem l'estufa al riu. I aquesta vegada segurament ens escalfarem tots i totes. I el caliu del catalanisme autèntic no admet cap més engany. Desborda els aparells dels partits polítics, les lleis dels legisladors antiquats, s'emporta les monedes úniques, la prima de risc, ja que és real i tangible com una festa del Bacus, i com ella, de vegades, igual d'incòmoda, però tan necessària per l'equilibri afectiu, emocional i social de qualsevol ciutadà.

Així el seny i la rauxa, l'apol·lini i dionisiac, el masculí i el femení, conscient i inconscient, maneres diferents d'entendre l'experiència vital que estan en pugna però com que la realitat és mutable i en conflicte però complementaris i no únics. Després de superar aquesta dualitat podrem passar a viure i deixar viure que és molt més madur i senzill, sobretot quan fa tant temps que estem perduts.

La comunicació en clau familiar

Mario Cuixart Vilamajó

La carta o la postal escrita a mà fou el sistema més emprat durant un bon munt d'anys, quan algú s'allunyava físicament de la família o amistats a un altre lloc de residència, ja fos de manera temporal (viatge) o permanent (estudis, canvi de residència) per comunicar-se, i assabentar-se de com anaven les coses a un i altre indret. Encara que en petites variacions tot això seria extensiu a l'àmbit informatiu, comercial, jurídic i polític, per fer aquest escrit més proper a una majoria de lectors només faré referència al cercle familiar i ens adonarem que algunes coses han canviat, i amb una certa acceleració en els darrers anys.

En el cas de la carta era una ajuda habitual fer unes quantes ratlles horitzontals i en llapis en el paper en blanc, per tal de guardar la simetria, ja que d'altra manera hauria seguit una inclinació de dalt a baix i d'esquerra a dreta cada vegada més pronunciada, amb una presentació inadient que es tractava de corregir. El text començava i s'acomiajava amb unes paraules formals de cortesia ben apreses a les classes de redacció que es donaven a l'escola, donant molt èmfasi a la salut de qui escrivia i del destinatari, i sempre amb la característica que s'havia de llegir entre línies el que no es gosava deixar escrit de manera

implícita, i calia posar el sisè sentit en el que no es deia i es volia dir. Un cop acabada la carta i plegada dins un sobre, és franquejada i s'envia per correu.

"Avui hem rebut carta d'en.....o de Verdú.....o de Barcelona.....o de qualsevol altra persona o indret.". Aquesta era la nova que es donava als altres que estaven o arribarien a la llar un cop el carter havia lliurat la

"... un aparell – ara prehistòric– de color negre amb un disc per on calia posar el dit índex a les xifres corresponents, una darrere l'altra que identificaven el codi del destinatari..."

carta. Aquesta era llegida, rellegida i contestada rebent el mateix efecte invers. Aquelles lletres escrites en un paper eren una mena de cordó umbilical amb aquells que un dia compartien les mateixes parets i sostre, però el que era més important: feia l'efecte de "sentir-se" units i propers per aquell mitjà.

"Avui ens han instal·lat el telèfon". Ja s'havia donat el pas cap a la modernitat, un aparell – ara prehistòric– de color negre amb un disc per on calia posar el dit índex a les xifres corresponents, una darrere l'altra que identificaven el codi del destinatari, l'auricular estava unit a l'aparell mitjançant un fil que moltes vegades tocava desembrollar. Aquell invent deixava endarrere moltes nits escrivint gairebé a les fosques, a la fi d'una jornada de

treball i per als més grans que acabaven amb els ulls plorosos i la lletra tremolosa. Llavors mira per on, ja s'havia acabat aquell càstig de col·legi per petis i grans, i només marcant un número ja ens comunicaríem i ens "sentiríem" més a prop. Avui hem de reconèixer que no vàrem saber manejar-ho, ja que les trucades s'espaiarien ambdós sentits cada vegada més, i aquell vincle de proximitat s'aniria allunyant en el temps.

Arribaria l'alta tecnologia, la misatgeria per correu electrònic, per SMS, els mòbils de diferents generacions, càmeres web, Skipe... De manera clara s'ha creat una parella de fet entre la comunicació i la velocitat, una parella amb moltes infidelitats i la música i la lletra no sempre van al mateix compàs, i on se'ns fa difícil sortir de la influència d'aquest món exterior on tot el que no es comunica no existeix, i en trobem mitjans, assessors tècnics i d'imatge, eines, assignatures, màsters, tècniques, grups, xarxes, etc. Arribat aquí, un punt de reflexió ja que cal preguntar-nos, si realment hem fet i fem un bon ús de les tecnologies que tenim a l'abast, i si la nostra comunicació, en clau familiar, sigui propera o a distància ha millorat en el transcurs dels anys. Diuen que qui fa una pregunta sempre és perquè té la resposta. Deixo en aquest cas uns punts suspensius...

El procés d'independència vist des de l'esquerra

Joan Fornsubirà

En la mateixa essència de l'esquerra hi trobem el principi fonamental de la defensa del més dèbil enfront el més poderós, de la recerca de l'equilibri social, de la igualtat d'oportunitats i de no deixar ningú a mercè de la misèria i l'exclusió. Això duu tradicionalment a no fer distincions entre els pobres d'aquí i els d'allí o entre els poderosos, que són més o menys iguals a tot arreu. D'aquí el concepte d'internacionalisme per contraposició desitjable a altres conceptes lingüísticament molt propers com el nacionalisme, concepte en principi rebutjable pel que pot significar d'egoisme exclouent entre comunitats més riques que, no obstant, internament poden patir tant o més les desigualtats socials que unes altres de més pobres. Ras i curt, a l'esquerra internacionalista li importa molt més un explotat africà que un potentat català, i, per tant, farà objecte de les seves lluites i afanys per a l'augment del benestar de qualsevol exclòs d'un altre país que no pas per a l'acomodat del propi.

El socialisme, per tant, és això: igualtat d'oportunitats per a tothom, més enllà de les diferències econòmiques d'origen de cadascú i de les fronteres, i una vegada establertes les diferències lògiques de qualsevol procés vital, acolliment per part de l'estat dels que no han pogut seguir el ritme en forma d'ajuts i serveis socials especialment dirigits a ells, de manera que un estat just farà tot el possible per laminar les diferències econòmiques sense caure en la injustícia dels uns contra els altres. I això, tant aquí com a la "Conxinxina".

Establert aquest principi que em sembla clar, resulta difícilíssim que l'esquerra espanyola entengui i doni suport a un procés com el de la independència de Catalunya que s'ha endegat darrerament. I ho és, primer

perquè la tradició socialista espanyola és molt centralista, però també, perquè cauen constantment en un greu error. No s'entén ni es comparteix que una "región rica" vulgui anar per les seves abandonant els "hermanos pobres" de la resta de l'Estat. I un obrer andalús et dirà, per exemple, que se sent més a prop d'un obrer català que no pas d'un "señorito" andalús i serà veritat i fins i tot lògic. Com pot ser que molts catalans ens puguem sentir més afins dels nostres iguals de la resta d'Espanya que no pas dels senyors de La Caixa o dels burgesos del Liceu, per exemple. En definitiva, els febles amb els febles i els forts amb els forts i sobretot aquí en aquesta terra, la que té més desigualtats socials de tota la UE.

Però, si és així, com s'entén que moltes persones d'esquerra ens mostrem ara i aquí favorables al procés independentista català si aquestes no eren la nostra essència i tradició? Doncs perquè hem entès l'error de l'esquerra espanyola i sabem que en el cas que ens ocupa el feble, el necessitat, el maltractat pel poderós des de fa segles no han estat "els pobres espanyols" sinó "els rics catalans". La nostra ha estat la història dels despropòsits. Mentre la part endarrerada, encallada, rànica, ha mantingut el poder per la seva força militar al llarg dels segles, la més desenvolupada hem hagut d'anar a remolc i no solament a remolc, sinó adoptant a la força el paper sostenidor de l'economia nacional quan les fonts financeres anteriors han fet figa definitivament (colònies americanes i africanes) i, a sobre, hem hagut d'estar contents i agraïts del pa que se'ns donava. Així, ni reformes agràries, ni modernització econòmica, ni obertura de ments, ni democratització autèntica, ni respecte per la diversitat, ni llibertat per als pobles i les nacions que hem restat dins d'Espanya de grat

o per força. Tot ha anat sobre rodes a les costelles dels altres. I aquí " paz y después gloria" com solen dir més enllà de l'Ebre.

Sí, amics, ara mateix sembla d'esquerres i ben d'esquerres el suport que molts donem al procés emancipador fins arribar "com a mínim" a un estat confederal en què tothom hagi de rendir comptes dels seus ingressos i de les seves despeses als seus electors sense donar la culpa als altres i vigilant molt en què es gasten els calés propis (i en alguns casos, alguns d'altres més poderosos que hauran contribuït de mutu acord en una necessària solidaritat interterritorial). I ho és per una simple qüestió d'emancipació d'un poble oprimint històricament que, en l'actualitat ha vist tancades totes les portes de convivència entre iguals i que ha dit que ja en tenia prou.

Una altra cosa és que tinguem o no tinguem estat propi, les coses a l'interior no funcionen ni de casualitat. Si d'esquerres és demanar l'emancipació d'un poble oprimint, més d'esquerres ha de ser el fet de demanar l'emancipació del català oprimint, aturat, pobre, miserable, famolenc, desesperat... Semblen paraules molt fortes, però per desgràcia, tothom sap que són ben reals. I aquí és on a la gent d'esquerres no ens trobaran mai amb segons quina companyia. Aquella que ha dedicat tota la curta legislatura a retallar serveis socials i sous dels més necessitats i ha donat suport a totes les reformes del govern espanyol de Mariano Rajoy que han ocasionat més atur, més pobresa i més riquesa... per als més rics. És a dir, reprement el fil del principi de l'escrit, les esquerres a vegades no ens entenem, però les dretes sempre s'han entès, a Espanya, a Catalunya i on dèiem? A sí, a la Conxinxina.

Per què caiem?...

Josep M. Sanfeliu i Sambola

“Per què caiem?... Per aprendre a aixecar-nos.” Gran lliçó.

“La llibertat no és res quan es converteix en un privilegi.” (Rosa de Luxemburg 1870-1919)

Ja ho deia la cançó: “Els temps estan canviant”. Algú, però, sembla no adonar-se’n encara. Quan existeix la possibilitat que en qualsevol racó d’aquest informatitzat món, un “brètol”, intencionadament o no, penja un vídeo a internet caricaturitzant sentiments, siguin religiosos o no, i aconsegueix que esclati una revolta on hi ha víctimes innocents; aquest fet no té res a veure amb la llibertat d’expressió i esdevé indefensable, sense excusa. Per tant, anem amb compte. Tots traiem la conclusió que la majoria de polítics actuals, per no saber, ni saben mentir... És savi el que no diu tot el que pensa, però, si pensa el que diu...

Aquests dies, a Catalunya s’escriu història... Les emocions renoven l’aire que respirem, però, aquestes, no acostumen a durar massa temps. La realitat ens mostra un camí difícil. Ara, més que mai, crec, ha de ser el “seny” la manera en què cal fer camí. A molts, més dels que creiem, ja els va bé aquest “rebombori”, així amaguen els seus draps bruts al terrat representant molt bé el seu paper de víctimes... Altres, carregats de raó, restem cansats que, entre tots i amb bones paraules, ens vagin prenent el pèl.

Si demanem utopies que no podem aconseguir, almenys, aquesta il·lusió, farà moure’ns i fer sentir la nostra veu, aquí i a l’estranger. Tenim raó i la raó ens farà lliures un dia. Això sí, jo crec, sense martells ni falçs. Les armes, encara que siguin eines de treball, maten sempre els innocents. El que sembla odís recull tempestes. Per tant cal fer-ho com sabem, amb intel·ligència, avançant pas a pas però, sense pausa, amb la consciència neta que fem el que cal fer. Ens diran insolidaris, separatistes, traïdors i molt més. No és veritat que, per desgràcia, el món n’està ple de gent així?... Els interessos “generals” d’Espanya són l’única prioritat?... Per això, els interessos particulars de Catalunya són egoistes?...

Fa molt temps que sabem que la bona informació acostuma a ser cara. És l’opinió, la que és barata.

“La tonteria es col·loca sempre a primera fila, per ser vista... La intel·ligència al darrere, per veure...” (Isabel de Wied)

Aquesta crisi, en diuen econòmica, jo crec que també és d’ètica i moral, que ens ofega poc a poc, serà l’eina i l’excusa per canviar el model de la nostra actual societat del benestar. Tornem enrere altra vegada. Mal anem quan en un país malmès, els gestors encarregats de reactivar-lo són els mateixos que, amb la seva incompetència, l’han portat a la ruïna i sense responsabilitats de cap mena. Ja ho van dir fa més de 200 anys: “Les institucions bancàries són més perilloses per les llibertats que qualsevol exèrcit...”

On és l’ètica i la solidaritat o el sacrifici d’interessos particulars etc. de què tant parlen insignes personatges, que sols veuen “qui-

meres” on sols hi ha raó?... Per quin motiu, doncs, han sortit d’Espanya “lliurement” 200.000 milions d’euros durant l’últim any cap a bancs alemanys o paradisos fiscals?... Això no és demagògia. Aquests fets tenen nom: insolidaritat, manca d’ètica i cap sacrifici d’interessos particulars. Campi qui pugui. Després ja retallarem amb l’educació, amb sanitat. Amb els sous dels treballadors, que són massa “alts”. Amb la dependència de persones grans, soles i amb malalties greus. Congelarem pensions. Els que han treballat tota la vida ja tenen el seu “raconet”... Ens carregarem la classe mitjana, que és la que paga i que tan sols pensa en viure la vida al millor possible, perquè ja està “acomodada” i és la que pot pagar més impostos. Mantindrem els càrrecs “endollats” i no tocarem gaire els nassos als que podrien enfadar-se, per si de cas. “Qui té el cul llogat no seu quan vol.” Adagi català, per cert...

Visca l’estadística. Ens fiem d’ella?... Tots podem entendre el següent: “Si algú menja un pollastre i un altre ni el toca. L’estadística deduirà que han menjat la meitat cada un...”

Així, doncs, tot va bé. Què hem fet malament?... És que mai esteu contents?...

Salaries de vergonya

Guiu Sanfeliu i Rochet

De tot el que comentàvem sobre la disbauxa econòmica del nostre país, amb el nostre finat amic Eugenio e.p.d., en l'últim número de la nostra revista Xercavins, sembla que el govern en va prendre nota. D'entrada no permetrà als executius d'importantes empreses indemnitzacions superiors a 600.000 euros, aquesta xifra queda rebaixada a 500.000: d'això se'n diu controlar els beneficis.

Aquesta xifra comparada amb els 5.100 euros al mes, que cobra un diputat al Congrés i regidor de l'Ajuntament de la seva ciutat, no recordo el nom de la ciutat ni a quin partit polític pertany, es sentia molest ja que diu la passa bastant "magra", és comprensible comparat amb els 500.000 que cobra aquell executiu. Si fem números ens surt que el diputat necessitaria poc més de vuit anys, per cobrar el mateix que l'alt executiu durant un any. Un executiu és un executiu i un diputat és un diputat, que no és pas el mateix, sortosament en el nostre país encara hi ha diferències. ¡Què us pensàveu! De fet la diferència és una mica abusiva per part de l'executiu opinaran alguns.

Si comparem aquesta paròdia entre l'executiu i el diputat, aquest últim té tota la raó, ja que necessitaria més de vuit anys per poder guanyar el mateix que l'executiu en un any. Si aquesta comparació l'apliquem a un pagès, perdó volia dir un autònom de l'agricultura, ens donarà un resultat molt diferent, per no dir de vergonya.

Comptant amb números grossos, la jubilació d'un pagès no passa gaire dels 600 euros al més, de fet una ajuda "molt generosa per part de l'administració envers dels treballadors autònoms de la agricultura".

Bromes a part, comparant els 500.000 euros d'honoraris de l'executiu durant un any, amb la jubilació de 600 euros al mes d'un pagès, aquest hauria de viure uns 70 anys per guanyar els mateixos diners que l'executiu guanya en un any. Una proporció molt "equitativa", per no dir una vergonya. Dificilment en tota la seva vida de pensionista un pagès guanyarà el que un polític guanya en un any.

Sense executius el món rodaria igual, en canvi sense pagesos, peons de la construcció, escombriaires, empleades de la neteja

dels hospitals i un llarg nombre de treballs considerats de poca qualitat, per no dir humiliants i tan poc valorats, la humanitat acabaria en el més absolut caos, víctimes de la fam, la brutícia i malalties com al principi del temps fa centenars d'anys. Situació que va arribar, d'una forma no tan exagerada hem de dir, fins a la infància de molts de nosaltres, només cal que recordem els temps en què bastant gent gran de la nostra vila, a les tardes d'hivern, prenién el sol al boll de les eres. Ja que els escassos recursos de què disposaven no els permetien passar una estona al cafè. Avui sortosament aquesta situació ja no es dona.

Personalment crec que aquesta diferència entre les jubilacions dels funcionaris i càrrecs administratius de grans empreses, comparat amb la del pagesos i petits autònoms existirà sempre, ja que representen el tant per cent més nombrós de la massa laboral i es econòmicament impossible pagar a tothom aquestes altes prestacions.

Seria molt difícil rebaixar els salaris dels més privilegiats i augmentar les pensions dels més desfavorits?

BAR - RESTAURANT

La Graella

Cuina casolana · Tapes variades

Local climatitzat

Pl. Major, 18 - Tel. 973 34 70 93 - 25340 VERDÚ (Lleida)

d'Actualitat

Redacció

Estem vivint temps de canvis, moments importants de la nostra història i Xercavins vol fer-se'n ressò. Durant aquesta edició de la Festa de la Verema hem preguntat a diversa gent que ens ha visitat què en pensa de la situació de Catalunya a partir de la manifestació de l'11 de setembre.

1. Com valores la manifestació de l'11 de setembre?
2. Veus viable la independència de Catalunya?
3. Creus que seria beneficiós o perjudicial?
4. Per què creus que ha crescut tant l'independentisme?

Ignasi Palacín Barcelona

1. Multitudinària i de pell de gallina. Absolutament pacífica i festiva.

2. Si com a viable vols dir d'aconseguir-ho crec que costarà molt, però al final ho assolirem.
3. Beneficiós completament per tothom fins i tot per a aquells que inicialment no la volen.
4. Perquè ens han ignorat com a cultura diferent que som. De fet, és més, ens han menyspreat.

Enric Servera Ciutadella Menorca

1. Molt engrescadora, va ser un toc del poble als polítics. Un cop de puny a la taula amb un ambient molt festiu.
2. Sí, és molt possible.
3. Seria beneficiós a la llarga. Al principi costaria, de fora Catalunya es vol fomentar el mal rollo, però seria positiu.
4. No m'estranya gens, si des de fora et castanyen a tort i a dret. Jo ara visc a Catalunya però quan surts de Catalunya veus que s'ha fomentat el despreci.

Marissa Rius Tornabous

1. Molt positiva, ha estat una gran resposta del poble davant la precària situació que estem vivint des de fa molts anys.
2. La veig necessària, la viabilitat dependrà de les eleccions del 25 de novembre i que els polítics sàpi-guen mantenir les seves posicions davant les demandes del poble.
3. Clarament beneficiós, tal com estem ara no podem continuar.
4. Sempre hi ha estat, però la gent tenia por de manifestar-se.

Carles Fontserè Masnou

1. Vaig ser-hi present, vaig sentir-me molt bé, ja que vaig aportar el meu granet de sorra mobilit-zant gent de Masnou. Sóc membre de l'ANC del Masnou. La manifestació va ser un èxit total.
2. La veig viable en dos sentits. Identitari, som un país. I econòmic ja que hi ha estudis que demostren que seríem una potència europea.
3. Seria beneficiós per tothom que visqui a Catalunya, tant pels que volen la independència, com pels que no.
4. Ha crescut molt perquè el poble ha volgut créixer com a nació, principalment pel tema econòmic ja que amb estat propi viuríem millor

Entrevista al Sr. Josep Borrell

delegat dels Serveis Territorials de Cultura de la Generalitat de Catalunya a Lleida

Josep M. Castelló

Josep Borrell (Mollerussa, 1954) fou catedràtic de batxillerat a l'Institut Joan Oró. Des de 1987 exerceix com a inspector d'educació. Fou el creador del grup poètic La Gralla i la Dalla i de la revista literària L'Estrof. Ha estat president d'Òmnium Cultural del Segrià, i va dirigir l'Institut d'Estudis Ilerdencs. De la seva producció assagista destaquem: *Escriptors contemporanis de Ponent 1859-1980* (1984), *Tres poetes simbolistes. Josep Estadella, Jaume Agelet i Màrius Torres* (1986) i *La Renaixença a Lleida* (1999). És autor dels poemaris: *Un adulat desig* (1986), *Rambla de tardor* (1991), *Tir al blanc* (1992), *Molinet de vent* (1996), *Sine cupiditate* (2002), *Ombra de roure* (2006) i acaba de publicar *La mitja vida*. Borrell ha cultivat també la crítica literària, la historiografia literària de Lleida i és articulista de premsa.

El Sr. Josep Borrell pren possessió del càrrec de director dels Serveis Territorials de Cultura de la Generalitat de Catalunya a Lleida el dia 3 de juliol del 2012. El nou responsable de Cultura ha afirmat que un dels seus objectius és treballar pel territori, entès aquest no només com les terres de Ponent sinó com el conjunt de Catalunya. En aquest sentit, Borrell ha explicat que els Serveis territorials de Cultura a Lleida han de ser una "corretja de transmissió que contribueixi a transmetre a la resta de Catalunya la cultura de Lleida i a permetre l'acollida a Lleida de la producció cultural d'arreu del país". Borrell també ha dit que és conscient que la situació econòmica actual fa necessari gestionar la cultura amb la màxima eficiència.

–El Sr. Josep Borrell fou qui apadrinà culturalment, emocionalment i orientativament el naixement de la Revista Xercavins, el dia 28 de gener de l'any 2000, a la Sala del Molí del castell de Verdú. Llavors era el director de l'Institut d'Estudis Ilerdencs, avui és l'actual director dels Serveis Territorials de Cultura de la Generalitat a Lleida. Actualment cobren més

força i valor les primeres paraules que vàreu pronunciar en aquell acte ... "us vull felicitar en nom de tot Catalunya la iniciativa de crear una revista informativa i cultural ja que això representa una defensa de la nostra llengua, de la nostra identitat com a poble, i la manifestació més palpable del nostre ser català!". A continuació d'aquestes paraules, ens vàreu

donar un decàleg de comportament: servei, identitat, escola, estimació, coratge, fermesa, constància, pàtria... Avui tornaria a dir el mateix el director dels Serveis Territorials de Cultura a Lleida; o afegiria o trauria alguna expressió?

–Certament! És vigent tot aquest decàleg i, a més, afegiria que: des-

prés del coneixement que tinc de les revistes que es fan i es desfan, perquè encara se'n fan bona colla, és una manera de donar rellevància als fets, a les persones, a les celebracions, al record plasmat en la fotografia dels fets més significatius que configuren el passat, el present i el futur de la vida d'un poble, d'una comunitat cultural. És escriure la memòria d'un poble i és forjar la memòria per als que vindran. En definitiva, és emmarcar en el microcosmos dels pobles i del món, per preservar la nostra història i descobrir els camins a seguir, analitzant el passat, cap un progrés millor.

Dintre del sistema democràtic, també és una manera que les persones s'expressin i deixin constància per escrit, del seu pensament i de la seva opinió sobre diferents espais de la vida d'un poble amb una dimensió creativa, espiritual, artística i social.

En els moments actuals i la transcendència històrica que vivim, jo us demano, tenacitat, perseverança i tenir fe, allò de les virtuts teològals, que ara són virtuts "humanals" necessàries per construir un poble amb dignitat, amb llibertat i convivència per vèncer tots els obstacles que ens trobarem i ens posaran.

–El passat mes de juliol, Xercavins va editar el número 50 de la seva publicació. Des del seu inici han passat 12 anys. Durant aquest període de temps, ha canviat la manera de fer i expressar la nostra cultura?

–El fet de mantenir una revista durant dotze anys, amb cinquanta números publicats, és el testimoni palpable del que dèiem abans, tenacitat i fe en el projecte. En una societat canviant, gairebé diríem que la trajectòria que ha fet Xercavins és una heroïcitat.

–Quines serien les preferències que vostè considera que haurien

de marcar el comportament de la nostra publicació?

–Tenir creativitat, millorar-la en allò que sigui possible tant en el vessant de la divulgació històrica com en el de l'actualitat; ha de poder recollir en les seues pàgines la dinàmica social; ha de poder donar relleu als indrets, les persones, els fets singulars, les ocupacions i professions del poble: la pagesia, la indústria ceramista, el comerç; ha de potenciar el patrimoni local, tot el que configura l'ànima i la imatge de la vila de Verdú.

Avui pots llegir la revista per internet, al mòbil, a la tauleta electrònica etc. Hem d'acceptar que aquestes noves tecnologies ens són indispensables per adaptar-nos al sistema i mirar de no perdre qualitat i eficiència.

La revista d'un poble mai no ha de ser partidista. Tot al contrari, ben oberta a l'expressió i al pensament diversos i populars. Hi ha d'haver rigor, però ha de poder donar cabuda també a l'humor, a la fina ironia.

Un altre factor important és com mantenir-la econòmicament.

–Les noves tecnologies poden perjudicar l'edició d'aquestes revistes?

–Avui dia, les noves tecnologies han avançat cap a òrbites impensades fa dotze anys enrere. Avui pots llegir la revista per internet, al mòbil, a la tauleta electrònica etc. Hem d'acceptar que aquestes noves tecnologies ens són indispensables per adaptar-nos al sistema i mirar de no perdre qualitat i eficiència. A més pots fer que Xercavins es llegeixi a tot el món. De totes maneres, això no deixa d'estar exempt

de problemes. La premsa escrita i, per extensió, les revistes han de lluitar molt per sobreviure; fins i tot, es posa en dubte si cal mantenir el paper imprès.

Un dels factors, potents, que tenim al nostre favor, és que la revista Xercavins la pots tenir a la teva biblioteca, a la tauleta de nit per acaronar i rellegir aquella notícia, article o fotografia que a tu t'acompanya sentimentalment. Jo estic fet amb el paper, tinc molt de culte als llibres i me'ls estimo molt!

–El fet de publicar una revista totalment en llengua catalana és bo per als nouvinguts al nostre país o per al contrari pot ser motiu de refús?

–La revista en català és la millor forma d'integrar les persones que vénen a Catalunya, al poble, amb l'esperit de fer de la nostra terra la seva pàtria o almenys la seva segona pàtria. És importantíssim que tinguin a les seves mans, una eina que els ajudi a interpretar allò que veuen, senten. És com dir-los la veritat del perquè som així, ens comportem de tal manera o creiem en tal altra cosa. És una forma de presentar-nos tal com som. I és una manera de dir-los això també és teu, formes part d'aquesta comunitat, d'aquesta terra, d'aquest poble, d'aquesta font, rierol, equip, coral...

–Donada l'experiència en altres publicacions, a l'estil de la nostra, quina vida creu que pot tenir la publicació de la revista Xercavins?

–Si al darrera hi ha una associació, unes persones que viuen amb l'esperit de mantenir aquesta activitat cultural, educativa i són conscients que fan un servei al poble, tindrà vida. Una altra cosa és que tingui capacitat de renovar-se, que altres persones sentin aquesta inquietud. És imprescindible que hi hagi capacitat de renovació, que l'associació

integri nous actius, noves persones i que mai es considerin, els actuals, amos i senyors de l'entitat.

És difícil avui, en tasques com aquestes, trobar persones amb generositat i coneixements aptes per tirar endavant, però encara se'n troben i ben preparades. ...S'ha de fer aquesta tasca de recerca si la revista vol tenir continuïtat... En un altre aspecte diria: que s'han de mirar els subscriptors, les persones o empreses que ens ajuden amb la seva publicitat, espònsors... en definitiva, és el que deia al principi, s'ha de tenir coneixement i creativitat!

–Ja sabem que la crisi econòmica afecta durament les manifestacions culturals. Les publicacions, com la revista Xercavins, com estan considerades per les autoritats culturals del nostre país; com una subtilesa, com una més entre tantes altres o com un servei?

–Jo crec honestament que és un servei i com a tal l'hem de tractar malgrat la crisi econòmica. Una altra cosa és que els estaments oficials tinguem recursos per atendre-ho tot. Avui, de diners no n'hi ha i els serveis es seleccionen molt. Es procura atendre aquells que són imprescindibles.

–El Sr. Josep Borrell, des d'Òmnium Cultural, des de l'Institut d'Estudis Ilerdencs, des de les seves múltiples publicacions i col·laboracions als mitjans de comunicació, sempre ha defensat l'acció cultural en bé del nostre poble, d'una manera especial, a la Terra Ferma, les Comarques de Ponent. Actualment l'Associació Cultural Xercavins està treballant en la Història Gràfica de Verdú, un llibre de més de quatre-centes pàgines i més de mil tres-centes fotografies seleccionades entre cinc mil, anomenat "Verdú, la nos-

tra terra". En les circumstàncies actuals de manca de recursos, li costa de refusar un projecte que per les seves característiques abasta poc territori, malgrat hi hagi un col·lectiu de persones que hi tinguin posada tota la seva il·lusió?

–A ningú li agrada de dir "no!" i menys refusar un projecte cultural quan una associació, com la vostra, treballa en un projecte d'aquestes característiques. No dubto que hi heu posat tota la il·lusió del món, tot l'esforç i tota la dignitat possible. És qüestió de presentar el projecte, defensar la transcendència històrica, social, humana que aquesta obra representa per la vila de Verdú i també, per la història de Catalunya. És una eina per als historiadors del futur, aquests tipus de llibres obren camins. Tu em dius que ja heu fet una campanya de presentació, que feu subscripcions anticipades amb la finalitat de recollir recursos, que figuri el nom del subscriptor al llibre com una mostra de gentilesa i agraïment. Això és creativitat, això és posar uns bons fonaments. Us encoratjo a seguir amb aquest esforç.

–Quin nivell cultural tenim, avui, a les comarques de Lleida?

–Tota la vida he estat relacionat al món cultural i d'una manera especial a les comarques de Lleida. Avui dia, puc dir amb goig, que hi

ha molta activitat cultural, publicacions, teatre, exposicions, museus, emissores, noves editorials, premis literaris, festes populars, recuperació de tradicions. La societat veu que el materialisme, el personalisme i l'egoisme no porta enlloc, i molts se'n desenganxen, i busquen noves formes de respirar una mica de pau, d'il·lusionar-se amb utopies. La gent va fent un salt darrere un altre i aquest moviment emocional i mental és indispensable per viure. Aquesta també podria ser una virtut positiva que podem treure de la crisi. La cultura, la creativitat, la reflexió, fan créixer les persones

–De l'1 al 10 quina nota ens posaríeu a Xercavins.

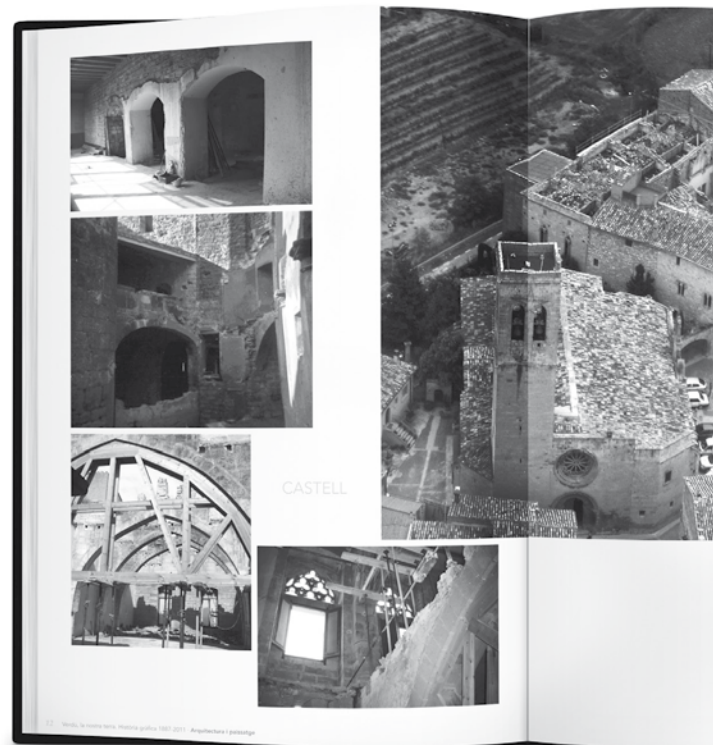
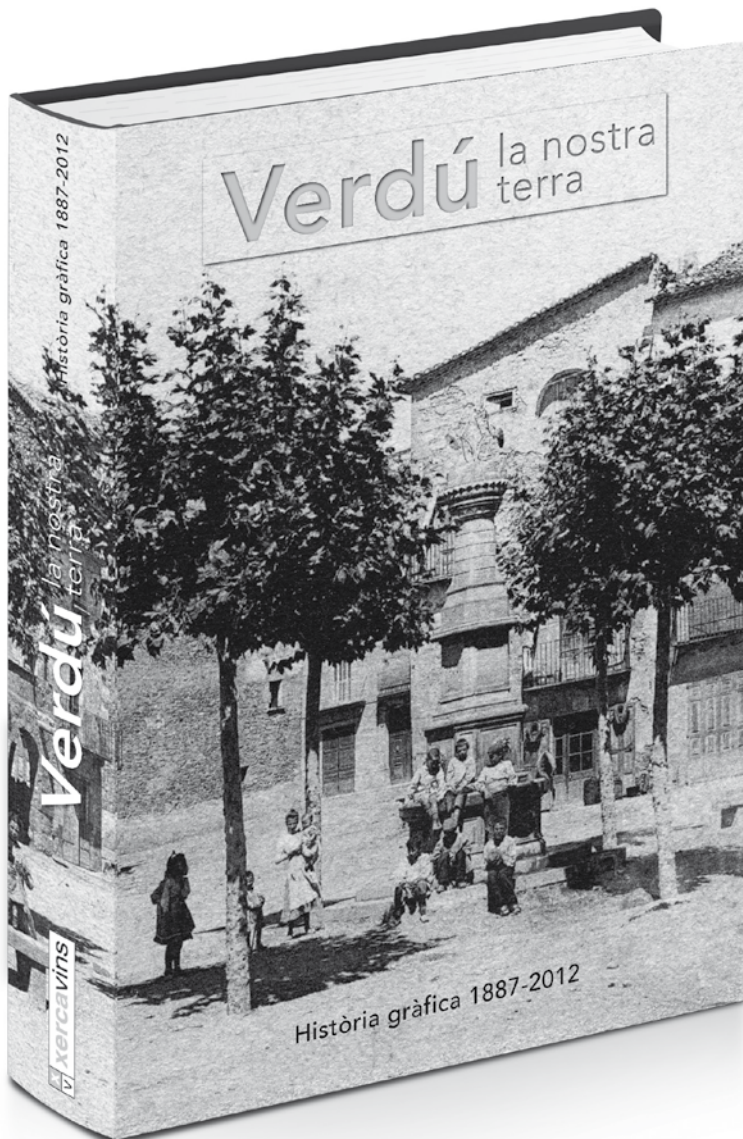
–Donada la selecció de l'articulat, les persones que hi col·laboren, el tractament dels temes i l'acompanyament gràfic, la qualitat del paper i del color, jo no puc menys que donar-li un excel·lent, posem-hi un nou.

–Com a padrí de Xercavins, què ens voldríeu dir a l'equip de redacció i als nostres lectors?

–Els padrins sempre se senten cofois dels seu néts. Jo em sento padrí i participo de la vostra activitat cultural. Per això et dic que estaria molt content de participar a la presentació oficial, feta ja realitat, de la història gràfica de Verdú: Verdú, la nostra terra. Activitat cultural plasmada en la confecció de la vostra revista Xercavins, plasmada amb Terralada com a integració de cultures i pobles i tantes coses com hem comentat... personatges, tradició, història, castell. Pedres que parlen i tenen sentit! Felicitats de tot cor a l'Associació Cultural Xercavins. Endavant! Que la nostra terra i la nostra gent us necessita. Jo estic amb vosaltres.

Verdú la nostra terra

Història gràfica 1887-2012

Després de prop de 3 anys de treball, aquest Nadal veurà la llum el llibre: **Verdú, la nostra terra. Història gràfica 1887-2012.**

Es tracta d'una edició única, amb la qual ens podrem fer idea de l'evolució de la nostra vila al llarg dels últims 125 anys.

Feu la vost

Aquí teniu una mostra de vàries pàgines del total de 450 que podreu trobar a l'interior del llibre.

Castell de Sant Joan
 Plaça de Sant Joan
 Castell de Sant Joan
 Castell de Sant Joan
 Castell de Sant Joan

TRADICIONS I CULTURA

Les tradicions populars són un patrimoni que ha estat deixant de banda i que s'ha anat perdent amb el pas dels anys. És per això que hem volgut recopilar aquestes tradicions i cultura de la nostra terra, perquè no s'esvaeixin i perquè puguem conèixer-les i gaudir-ne.

Les tradicions populars són un patrimoni que ha estat deixant de banda i que s'ha anat perdent amb el pas dels anys. És per això que hem volgut recopilar aquestes tradicions i cultura de la nostra terra, perquè no s'esvaeixin i perquè puguem conèixer-les i gaudir-ne.

Les tradicions populars són un patrimoni que ha estat deixant de banda i que s'ha anat perdent amb el pas dels anys. És per això que hem volgut recopilar aquestes tradicions i cultura de la nostra terra, perquè no s'esvaeixin i perquè puguem conèixer-les i gaudir-ne.

Les tradicions populars són un patrimoni que ha estat deixant de banda i que s'ha anat perdent amb el pas dels anys. És per això que hem volgut recopilar aquestes tradicions i cultura de la nostra terra, perquè no s'esvaeixin i perquè puguem conèixer-les i gaudir-ne.

Les tradicions populars són un patrimoni que ha estat deixant de banda i que s'ha anat perdent amb el pas dels anys. És per això que hem volgut recopilar aquestes tradicions i cultura de la nostra terra, perquè no s'esvaeixin i perquè puguem conèixer-les i gaudir-ne.

Les tradicions populars són un patrimoni que ha estat deixant de banda i que s'ha anat perdent amb el pas dels anys. És per això que hem volgut recopilar aquestes tradicions i cultura de la nostra terra, perquè no s'esvaeixin i perquè puguem conèixer-les i gaudir-ne.

ESCOLA

Grup d'Alumnes de Sant Joan (1945)
 Grup d'Alumnes de Sant Joan (1945)
 Grup d'Alumnes de Sant Joan (1945)

Grup d'Alumnes de Sant Joan (1945)
 Grup d'Alumnes de Sant Joan (1945)
 Grup d'Alumnes de Sant Joan (1945)

Grup d'Alumnes de Sant Joan (1945)
 Grup d'Alumnes de Sant Joan (1945)
 Grup d'Alumnes de Sant Joan (1945)

Grup d'Alumnes de Sant Joan (1945)
 Grup d'Alumnes de Sant Joan (1945)
 Grup d'Alumnes de Sant Joan (1945)

Grup d'Alumnes de Sant Joan (1945)
 Grup d'Alumnes de Sant Joan (1945)
 Grup d'Alumnes de Sant Joan (1945)

Grup d'Alumnes de Sant Joan (1945)
 Grup d'Alumnes de Sant Joan (1945)
 Grup d'Alumnes de Sant Joan (1945)

Actualment està obert el procés de subscripció. Animeu-vos i feu la vostra reserva!

- Ompliu la butlleta de subscripció.
- Feu-la arribar a L'ASSOCIACIÓ CULTURAL XERCAVINS DE VERDÚ.
- Podeu aconseguir butlletes a l'Ajuntament de Verdú, a través de qualsevol dels membres de la junta de l'associació, trucant al 649 389 900, o enviant un correu electrònic a revistaxercavins@gmail.com.

ra reserva!

El Patronat i Sindicat de Sant Pere Claver (XXI)

Reorganització de Joventut Social

Ramon Boleda Cases

En els passats tres anys de convulsió política es paralitzaren totes les activitats culturals i religioses. I avui se'ns fa difícil d'entendre la tardança a reorganitzar la Joventut Social. Es podria atribuir que el nou règim impulsà l'organització de la "Falange", l'únic partit legalitzat que, com bolets del bosc, va sorgir a tots els pobles i poblets. Tàrrega al capdavant emmirallava la comarca amb les seves formacions paramilitars uniformades de camisa blava i boina vermella de la Falange Espanyola Tradicionalista y de las J.O.N.S. Hi havia una efervescència de concentracions comarcals i desfilades marcial al so de les bandes de tambors i cornetes i fins i tot una competència entre els pobles de qui lluiria més i desfilaria millor.

Això exigia un previ i continuat entrenament. A Verdú –pel que sigui no va quallar i aviat es desféu com un bolado, més, a partir de la recobrada Joventut Social, nom al qual passada la revolta s'hi afegiria "de Sant Pere Claver" –creuria jo– per haver-se desfet l'antic "Patronat de Sant Pere Claver", la cosa prengué un altre caire.

La reorganització de J. S. fou obra dels reverends Josep Binefa i Josep Cases, junt amb els seglars que ja ho eren abans concretament els germans Pont (Llorenç del Riera) Josep Bellart, Emili Capdevila i molts altres. La nova junta estava presidida per Josep Bellart i Gasull i feia de secretari Antoni Boleda Cases. El Dr. Antoni Ros fou nomenat delegat de Cultura el 17 de febrer de 1940, el 6 de febrer del mateix any es nomena el delegat de la Secció de Jocs (no posa el nom) i els citats mossens J.Cases i J. Binefa delegats de la Secció Coral.

No tenim notícia del dia concret de la posada en marxa. Un primer document és una llista de socis que comença el gener de 1940. En ella consten 134 socis entre "efectius" i "patrocinadors". Els primers pagaven 0'25 ptes. i els segons 0'50 ptes. La primera activitat fou la Secció Coral que per la Pasqua de dit any, sortia a cantar les caramelles junt amb els escolars de l'Escola de Sant Pere Claver amb més de 100 cantaires. Després assajaren la missa de "Goicoechea" a tres veus d'home, que s'estrenà el mateix any. Aquesta missa, com una relíquia del passat, encara es canta avui per les festes majors.

L'any 1941 repetirem caramelles l'Escola i Joventut Social amb el mateix nombre de cantaires, aquesta vegada dirigits pels dos mossens ja citats; i a l'any 1948 reapareix la Secció Coral de Joventut Social amb les caramelles dirigides per Mn. Josep Cases cantant-se "Les

1. Caramelles de l'any 1940.

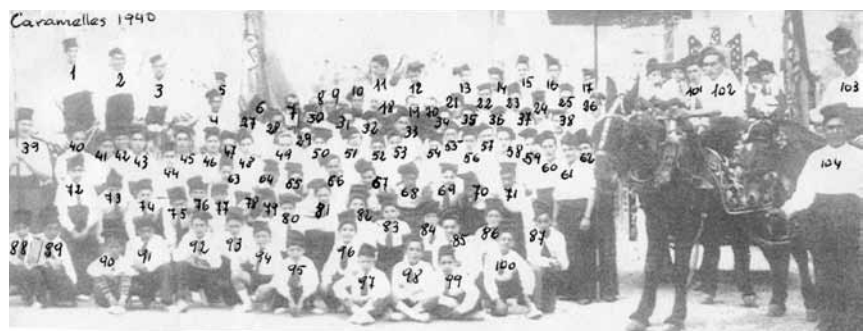
Flors de Maig" d'Anselm Clavé i dues peces més amb música i lletra de Mn. Cases.

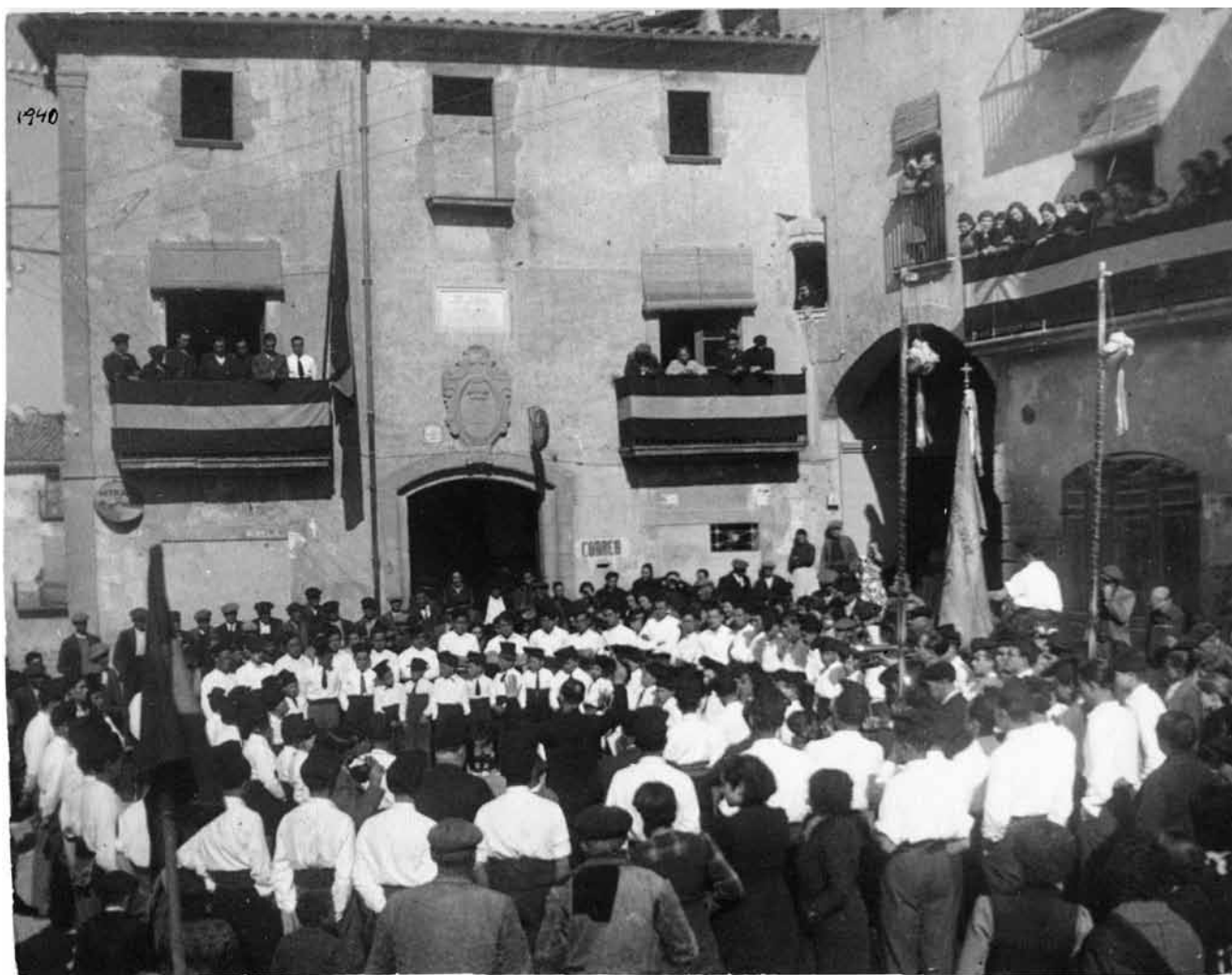
Creació del "Coro" de Joventut Social, i èxit en el seu debut a Lleida

Un nou impuls per al cant fou la creació del "Coro". L'estat precari de salut de Mn. Cases, l'obligà a deixar la direcció del cant al qual amb tant d'entusiasme s'havia entregat amb cos i ànima, durant tota

-1 Joan Alavedra "Groc"- 2 Pep del "Grec"- 3 Pere Mestres "Bonetó"- 4 Blasi Sans "Mixonets" portant la bandera.- 5 Tonet del "Carreté"- 6 Òl...? - 7 Ramon Pedró ca la "Rita"- 8 Òl...? - 9 Silvestre de cal "Segarreta"- 10 Josep Pedró "Rafelet"- 11 Pep del "Senyores"- 12 Ramon del "Barra"- 13 Ton del "Bioscà"- 14 Tonet del "Nan"- 15 Lluís del "Palleta"- 16 Timoteu Cuatrecases -17 Ramon Perelló "Fermí"- 18 Mn. Rafel Torres -19 Mn. Josep Binefa -20 Mn, Josep Cases -21 Josep Vall "Floretes"- 22 Pep de ca la "Tona"- 23 Pep del "Poma"- 24 Ramon del "Sinyorettes"- 25 Joan del "Palleta"- 26 Manel Castelló portant la cistella 27 Òl...? -28 Flavià Huguet "Rui"- 29 Josep M. Pont "Llorenç del Riera"- 30 Òl...? 31 Òl...? -32 Lluís del "Fusteret"- 33 Eusebi Huguet "Segarra"- 34 Francesc Alavedra "Groc"- 35 Òl...? 36 Alfonso "Rafelet del Poma"- 37 Òl...? -38 P. Pijuan "Pere Malet"- 39 Pau Ribé portant la cistella. -40 Ramon del "Pardet"- 41 Òl...? -42 Òl...? 43 -Lluís Guàrdia -44 Salvador Solé "Banéret"- 45 Claver Moretò "Serenò"- 46 Ton del "Pere Malet"- 47 Josep Verdaguer "Pachicha"- 48 Ramon Sarró "Marçalet"- 49 Francesc Serret "Caballé Feló"- 50 Salvador Felip "Frades"- 51 Antoni Salat -52 Josep Castellà -53 Blasi la "Tona"- 54 Òl...? -55 Pau Boleda ca la "Elisa"- 56 Francesc Sambola "Salvet Vell"- 57 Josep Bellart -58 Ramon de la "Tona"- 59 Pep de l'"Andreuet"- 60 -Ramon del "Sarralet"- 61 Ton del "Sinyorettes"- 62 Ramon del "Cua"- 63 Flavià del "Carboné". 64 Ramon del "Guidó"- 65 Francesc Huguet "Segarra"- 66 Josep Esqué "Carles"- 67 Ramon Cases Trencà"- 68 Josep Salisi. -69 Josep del "Catè"- 70 Òl...? -71 Ramon Foix -72 Òl...? -73 Òl...? -74 Francesc Blanch "Sr. Miquel"- 75 Manuel Josa "Gravat"- 76 Òl...? -77 Miquel Martí "Flavianet"- 78 Llorens del "Carreté"- 79 Josep Sanfeliu "Cochero"- 80 Francisco Sans "Pubilla del Salvat"- 81 -Ramon Mestres "Bonetó"- 82 Òl...? -83 Ramon del "Moset"- 84 Òl...? -85 Agustí Minguell "Chol"- 86 Òl...? -87 Josep Torres "Marquesa"- 88 Òl...? -89 Òl...? -90 Sebastià Buldú "Rufina"- 91 Joan del "Carlí"- 92 Josep del "Caté dels Estincells"- 93 Òl...? -94 Òl...? -95 Vicenç Cuatrecases -96 Ton del "Paulina"- 97 Ramon Solsona -98 Ramon Guardia.-99 Joan Clos "Aspadat." -100 Joan Queraltó "Pató"- 101 Antonio del "Foget"- 102 Ton del "Grec"- 103 Joan del "Barrau"- i -104 Francisco de cal "Pedres".

2. Mn. Binefa dirigint la primera cantada de les caramelles davant de l'Ajuntament Pasqua de 1940. Observi's la bandera de la Federació de Joves Cristians de Catalunya davant del portal i la munió de verdunins espectants.

la seva vida i fou rellevat pel novell director Ramon Solsona. Aquest es féu responsable del cant formant un considerable grup de cantaires compromesos a perseverar en el cant que s'estrenà en un concurs de cors a Lleida, per la Festa Major del maig de 1949 d'aquesta ciutat. Estàvem preparats i ens hi vàrem presentar. Una crònica d'aquella actuació en dóna testimoni. *“La primavera avançava, al temps que aquella llavor¹ germinava i com camp vermell de roselles, nostres barretines ompliren de vermell la capital lleidatana on s'hi celebrava un Concurs de Cors amb motiu de la seva Festa Major.*

Una munió de coristes d'arreu de Catalunya esperaven d'ésser cridats per a interpretar llurs cançons. Pe-

nons i estendards voleiaven enlaire plens de llaçades i rics brodats, representant la seva agrupació.

Arribat el nostre torn i amb el cor oprimít, pujarem a l'entarimat, i enmig d'un silenci profund i pendants de la batuta d'en Ramon Solsona ressonaren nostres cançons en aquella serena i calmosa nit de maig sota el cel lleidatà atapeït d'estrelles, mentre en el públic s'hi dibuixava l'aire d'una bona impressió que es refletà en els aplaudiments unànims al finalitzar les cançons.”.

L'entarimat estava situat a la plaça la Paeria, on no cabia ni una agulla. Érem el cor més jove i el director amb tan sols 18 anys el més jove de tots els directors. Nosaltres no teníem estendard. Portàvem sí la

bandera de Joventut Social i el públic escèptic ens mirava com a principiants, però a mesura que anàvem cantant les tres peces de rigor, els aplaudiments cada vegada ressonaven amb més fervor.

El concurs exigia cantar tres cançons, una de les quals era d'obligació “Les Flors de Maig” (que la teníem súper apresada), les altres serien “L'Emigrant” i la sardana “L'Empordà” a quatre veus del mestre Morera.

Els premis eren suculents: 1.100 pessetes el primer, 900 el segon, 700 el tercer i 500 el quart.

L'èxit fou total i assolírem un premi. Ni nosaltres ens ho crèiem.

1. Fa referència a la llevor sembrada per Mn. Cases.

He trobat el duplicat d'una carta que corrobora el premi atorgat. Diu així:

Sr. Secretario de la Comisión de Ferias y Fiestas de Lérida.

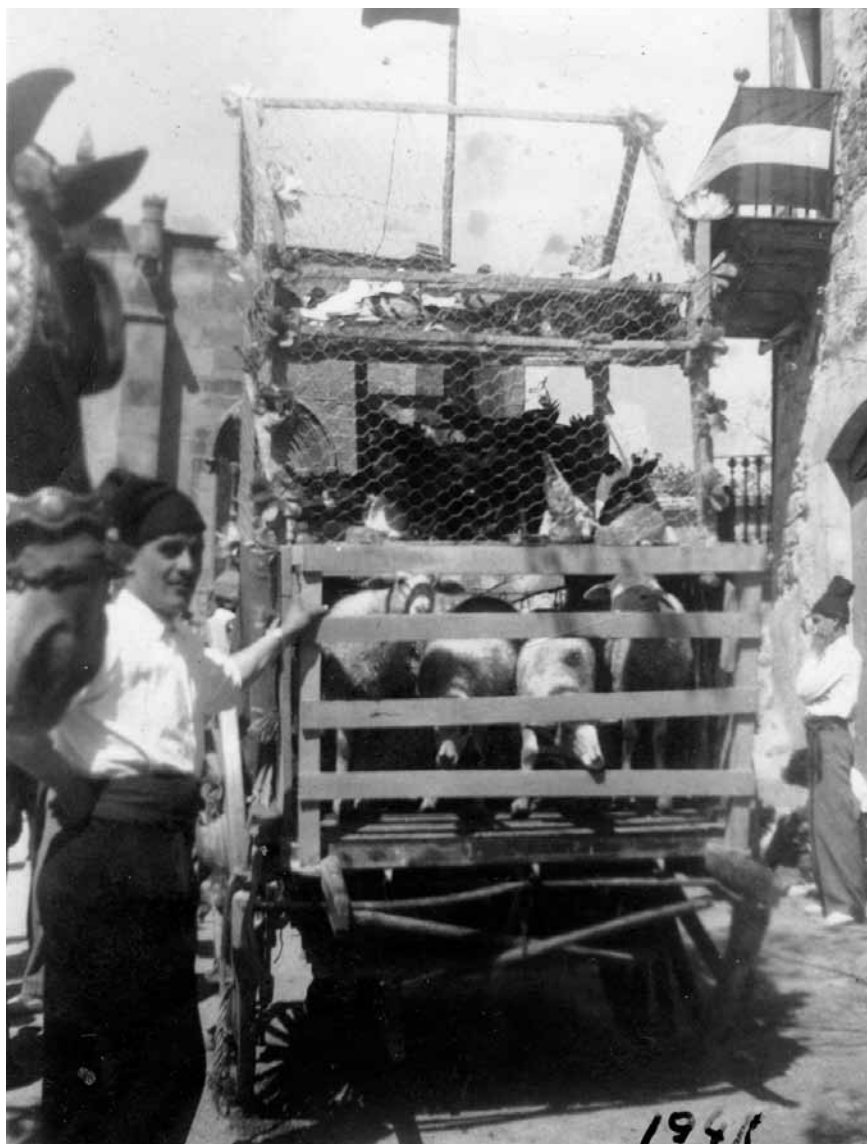
Muy Sr. mio: No pudiendo personalmente retirar el premio en metálico que se nos otorgó en el concurso de coros celebrado en esa de Lérida en la noche del día 14 pasado, con la presente, autorizo al dador D. Francisco Javier Castelló para que reciba el citado premio.

Aprovecho esta ocasión para saludarle atentamente S. affmo. Servidor en Cristo.

Francisco Huguet.

4. Caramelles de l'any 1948 dirigides per Mn. Josep Cases. Observi's la bandera de la Federació amb l'escut; després substituït pel de Joventut Social.

3. Caramelles de l'any 1941. Per la gran quantitat de conills, pollastres i corders que es recollia, fou necessari convertir un carro en una gàbia. A l'esquerra el Flavià Rius de cal "Duros".

Poc temps després, esperonats per l'èxit assolit a Lleida i aprofitant un festival de cors que es celebrava a Tàrraga, ens presentàrem davant del públic targari, estrenant la peça "Arre Moreu" i "Nocturn de Mar". Barcarola a tres veus lletra i música de Mn. Josep Cases, que foren molt aplaudides. Com a record ens fou entregada una llaçada per posar al nostre estendard, que no teníem però en tràmits de tenir-lo.

Homenatge a Mn. Josep Cases Gener

Tirem endarrere. Calia fer justícia i honor a la gran obra de Mn. J. Cases feta a J.S. i la millor manera de fer-ho fou dedicar-li un concert-homenatge celebrat a la vigília de llur onomàstica de 1949, que " ...amb llàgrimes d'emoció rebia de nostres mans l'ofrena, senzilla, però ungida d'estimació i afecte, d'una batuta, símbol de submissió per nostra part, mentre nostres veus interpretaven les seves composicions dirigides pel jove Ramon Solsona.

El desembre del mateix any oferíem a la població un gran concert com grans varen ser les interpretacions de "Les Flors de Maig" d'Anselm

5. Benedicció de la bandera dels fejecistes i del banderí dels avant-guardistes a l'antic altar major. 1934. D'esquerra a dreta el Sr. metge Francesc Gener "Campaner" els padrins de la bandera Sra. Dolors de cal Ros i D. Aureli Joaniquet, al darrera els fejecistes Flavià de cal "Andreuè," més enrere Josep Bellart, Antoni de cal "Senyorettes." Anton del "Llorenç del Riera" i Lluís del "Fusteret"; al davant els mossens Josep Binefa i Rafel Boix; els escolans Jaume del "Xanxo" i Ramon del "Bonetó" i els padrins del banderí els germans Manuel i Francesca Colom de cal "Martí".

Clavé, "Nocturn de Mar" de Mn. Josep Cases, "L'Emigrant" de Vives, "Arre Moreu" de Ventura i "L'Empordà" de Morera.

Aquest concert era per recaptar diners per l'adquisició de l'estendard, que s'estrenà el setembre de 1951, del qual parlarem més endavant

La bandera de Joventut Social

En el capítol XVè parlarem d'aquesta bandera salvada de la revolució de 1936; abans de dita revolució era la bandera del grup local de la Federació de Joves Cristians de Catalunya, en la qual figurava l'escut de la Federació amb la inscripció *Grup 51 Joventut Social Verdú* bro-

dat per les núvies i germanes dels fejecistes de la vila. Aquesta bandera era present als actes religiosos i a les processons portada pels fejecistes, tant abans com després de la guerra. Passada la revolta Franco va decretar-ne la desautorització, malgrat la insistència del seu fundador Rnd. Albert Bonet i algun que altre bisbe, no per ser cristiana sinó per ser catalana. No obstant, J.S. exhibia la bandera com a cosa pròpia en les processons i la portava presidint el cor de les caramelles. Però el cap de la "Falange" local, va prohibir-ne l'exhibició. Aleshores tragueren l'escut de la Federació, brodant-hi al seu lloc l'escut de Joventut Social.

El gener de 1942, a conseqüència d'una denúncia contra J.S., es rebé un ofici del governador civil dirigit a l'alcalde amb ordre de clausurar-la "*dándome cuenta, ya que en los registros de este Gobierno Civil no figura inscrita...*" Des de l'alcaldia es va contestar. "*...que de las gestiones practicadas, resulta que "JUVENTUD SOCIAL" no es una asociación, sino una filial del Sindicato Agrícola de esta población legalmente constituido y afecto a la C.N.S..."/ /"...cuya finalidad es la formación católico-social etc.."*

La denúncia no tingué l'efecte desitjat del denunciant. (Seguirà)

Còpies Maite

NOVETAT !!

Plastifiquem al moment documents de fins a 65 cm d'amplada

C/ Santa Maria, 1 · 25300 TÀRREGA · Tel. 973 312 981 · Fax 973 501 424

www.copiesmaite.com online.copiesmaite.com maite@copiesmaite.com

El molí de vent i els anys de la misèria

Ramon Boleda Cases

Les dues dècades dels anys 1640 al 1660 foren pels pobres habitants de Verdú les més desastroses de tota la seva història. El 1635 Espanya va declarar la guerra contra França, establint-se el camp de batalla en el territori català del Rosselló.

A principi del 1640 s'acabà la guerra al Rosselló, on es trobaven els homes de Verdú enrolats amb el sometent, amb gran pèrdua de vides humanes. Però el pitjor vingué després. Finalitzada aquesta, quedà ocupada Catalunya per les tropes castellanques, que no l'abandonaren; i els pobles hagueren de suportar tota classe de malvestats, saqueig, pillatge i violacions que engendraren una guerra insostenible entre Catalunya i Castella, especialment amb el problema dels allotjaments de la tropa, fent augmentar la crisi, prou minvada per les pestes i la sequera, que motiva l'enfrontament popular dels "segadors" amb l'ano-

menat "Corpus de Sang", el dia 12 de juny del mateix any 1640.

Els catalans per foragitar les forces del rei castellà Felip IV, s'aliaren amb els francesos amb la condició que Lluís XIII havia de ser nomenat comte de Barcelona. L'aliança amb els francesos fou més dèspota que la dels castellans, amb contribucions, saqueigs, violacions, espolis d'esglésies i els obligats allotjaments; per la qual cosa les autoritats catalanes retornaren als plantejaments del principi amb la rendició de Barcelona el 1652, amb bones condicions pels francesos, que obtingueren dels castellans el domini del Rosselló, el Conflent, el Vallespir i part de la Cerdanya, que era nostre, minvant el poder patrimonial català, que ja els anava bé, i perdent així la Catalunya nord, que mai més s'ha recuperat.

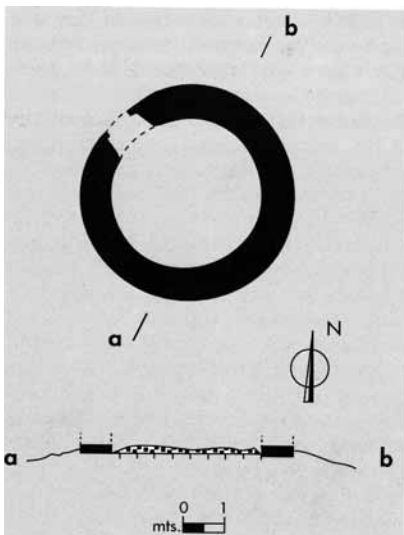
A Verdú, consta com l'exèrcit francès va saquejar i cremar la vila; per la qual cosa el batlle Jeroni Minguella i els jurats Roc Segarra, Ciprià Realp, Joan Ramon Sambola i Jaume Copons demanaren ajut a Poblet i al bisbe de Solsona, facultat de fer amagatalls al temple parroquial per salvar els tresors dels robatoris dels francesos.

Les càrregues de la guerra ocasionaren tal ruïna que, segons una nota de l'any 1642, de les 200 cases que hi havia a la vila, 41 són "pobres que van per les portes acaptant". I, a damunt, s'hi ha d'afegir la plaga de la sequera i de la pesta, present en els anys 1650-1652.

La prolongada sequera posa en primer pla el Molí de Vent, propietat

del Monestir de Poblet. Per aquells dies l'abat Rafel Llobera s'havia retirat o semi-amagat a Verdú, segons digué *...per gaudir de la pau i quietud que li mancava*, fugint dels perills que li venien a sobre per part dels francesos que encerclaven Poblet. Estant en el castell, s'hi presentaren els jurats verdunins el dia 17 de juliol de 1651 afligits de la misèria del poble tant per la fam i guerra com per la manca de l'aigua, ja que no es podia fer farina en cap dels molins de la rodalia. Per obtenir farina s'havia d'anar a moldre als molins del riu Segre, a Balaguer o Artesa, per la qual cosa es necessitava un dia d'anar i un altre de tornar, amb el perill dels assaltadors de camins. Per ço —expliquen els jurats— [...] *havem deliberat en Consell de Poble, demanar a l'Abat els deixés arreglar el Molí de Vent*, que no servia perquè estava espatllat.

Els jurats de la vila es comprometen a pagar la despesa de totes les obres. Despeses que recuperarà amb el profit de la moltura, i es comprometen a moldre al molí "adobat" encara que revinguessin les aigües, fins haver cobert el que la vila havia avançat. L'abat accedeix i dos dies després ja contacten amb Jacint Talavera de Santa Coloma de Queralt, per posar mans a l'obra, perquè es pogués moldre dins de dos mesos. Els jurats actuen en nom del *discret Consell* (de la vila). Li han de donar *la fusta serradors, claus i ferro obrat, li donen 225 lliures pagadores amb tres pagues, casa, llit i serveis, fent-se la despesa i donar-li blat a 10 lliures la quartera mestres de cases*

Representació virtual del Molí de Vent. Sabem que la porta estava encarada al poble, i els muntants i la llinda eren de pedra picada; les ales o pales eren tres, però s'ignorava on estaven fixades.

El molí fou adobat i Poblet va cancel·lar el contracte el dia 14 de març de 1653, al preu de 710 lliures. (1)

D'aquell molí ningú n'havia vist ras-

tre, però el nom del tossal, i la documentació n'acusava l'existència. L'any 1960, junts amb l'amic Emili Capdevila de cal "Jan de la Muralla"

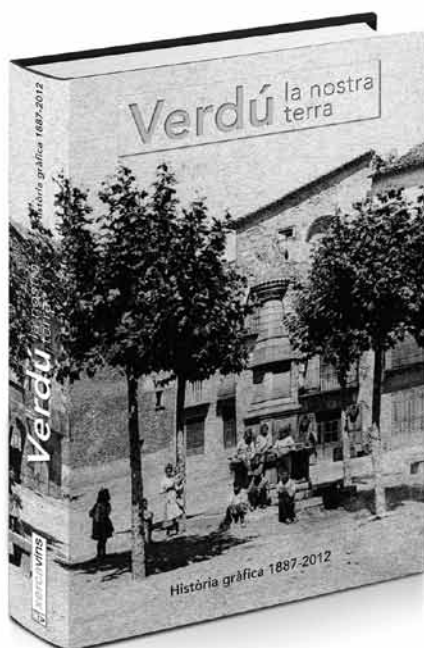
vàrem demanar al seu propietari –aleshores Flavià Sambola Serret (cal Geperut)- de fer-hi excavacions, (2) que posaren al descobert tota la planta baixa del molí. Aquest era cilíndric, lleugerament aplanat a l'indret de la porta d'entrada. El gruix de parets era de 0'80 m. i el diàmetre interior era de 4 m. que junt amb les parets sumava un diàmetre de 5'60m; el terra era enllosat de pedres irregulars i s'hi trobaren cendres, un morter i ceràmica vernissada. Dades de l'excavació feta per Emili Capdevila i Ramon Boleda a l'any 1960.

(1) Mes detalls a: Enciclopèdia Catalana a "Segadors Guerra dels" pag. 416-417 i també al llibre VERDÚ. Des dels Orígens fins a la fi del Règim Senyorial de Poblet de Ramon Boleda, pàgs. 183-197

(2) "Amb aquesta intervenció l'equip Boleda-Capdevila es converteix en l'autèntic pioner de la investigació dels molins de vent no sols a la comarca de d'Urgell sinó de totes les Terres de Ponent." Joan Ramon González a URTX revista Cultural de l'Urgell núm. 10, pàgs. 97-98

Entitats i empreses:

busquem patrocinadors

- La junta ha obert la possibilitat de que les empreses i les entitats, especialment les de Verdú, puguin col·laborar mitjançant un patrocini.

- L'aportació per patrocini fixa una quantitat de 300 euros per entitat o empresa, el nom de la qual serà publicat al llistat de patrocinadors del llibre.

- Per patrocinar el llibre: **Verdú, la nostra terra. Història gràfica 1887-2012.**

Poseu-vos en contacte amb qualsevol dels membres de la junta de l'associació, trucant al 649 389 900, o enviant un correu electrònic a revistaxercavins@gmail.com.

Confitura de figa

Eduard Ribera <http://ribera.blog.cat>

«Sempre les agafo massa verdes», em deies mentre em mostraves la supuració lletosa. Teníem onze o dotze anys, a tot estirar. Jo m'emparrava a les branques més altes i assolellades de la capçada per collir-te les figues més madures. Era el nostre berenar preferit. Ens en fèiem un tip, fins que els llavis ens quedaven vermells i escaldats i les mans brutes i enganxoses.

La figuera és del gènere *Ficus*. El seu nom científic *Ficus carica* i la seva etimologia llatina *ficaria* són un rastre de la seva procedència de la regió Cària, a l'oest de la península d'Anatòlia i tocant a la Mediterrània. És un arbre ben especial: les seves arrels són fortes, creix en els llocs més inversemblants, és elàstica i a la vegada molt resistent. Sobreviu malgrat totes les adversitats. La seva flaire profunda té un punt d'embafadora, sobretot quan cau el bat de sol de la migdiada i les sargantilles busquen l'ombra a les concavitats del pedregal.

Ens hi trobàvem sovint a sota la figuera i contemplàvem el vell molí de vent de l'hort del Manescal, immòbil a causa del rovell que havia acumulat amb els anys. «Mon pare em va explicar que de jove l'havia vist funcionar, aquest molí. Servia per pouar l'aigua que utilitzaven per regar». Ho deies obrint els ulls, aquests ulls verds tan preciosos que sempre has tingut. «Un dia me n'aniré a viure amb ell, a Barcelona». N'estaves convençuda, perquè no t'agradava viure aquí, amb ta mare i tos padrins. «A Barcelona hi passen coses; aquí sembla com si el món s'hagués aturat». A partir d'aquell dia vaig resar perquè mai no marxessis del poble.

L'estiu que vam acabar l'institut va ser el darrer que vam estar junts.

Hi vam tornar uns quants cops a sota la figuera. Hi vam riure, hi vam parlar i finalment ens vam lliurar l'un a l'altre, resseguint cada pam dels nostres cossos roents i revoltats. «Em sembla que et trobaré molt a faltar» em vas dir una nit de lluna plena, mentre jo buscava la figa més madura dalt d'una branca. L'endemà vas marxar: te'n vas anar a viure amb ton pare i a estudiar a la universitat. Potser algun cop em vas enyorar, però imagino que no et devien faltar les raons per oblidar-te'n de seguida.

Quan va morir el meu, de pare, tu eres a Manchester, estudiant anglès. M'ho va explicar ta mare al tanatori. Va ser el darrer cop que vaig saber de tu. Em vaig fer càrrec de les vinyes de la família, treballant i estudiant fins que vaig poder acabar l'enginyeria d'agrònoms. D'això ja en fa sis anys.

El diumenge passat et vaig veure de nou. Baixaves del cotxe a la plaça Major. Jo passava amb el tractor i el cor em va fer un salt. Aleshores

vas obrir la porta del darrere i en va sortir una criatura de dos o tres anys. Vaig aturar el motor però no em vaig moure de la cabina. Us vaig mirar de lluny fins que us vau perdre en direcció a casa ta mare.

He comprat la parada que hi ha davant de l'hort del Manescal. Hi plantaré vinya. Amb un soci volem fer vi i tirar endavant un celler, una cosa modesta però de molta qualitat. Encara hi ha el vell molí de vent desmanegat i la figuera en què ens arreceràvem a l'estiu presideix la riba a la vora del camí. Aquest any ve plena com mai. Ara les figues estan al punt, dolces com la mel, morades per fora, vermelles i mollesos per dintre. Avui n'he collit un cubell ben ple. Demà al matí, abans d'anar la finca, les portaré a ta mare. Me la vaig trobar l'altre dia i em va dir que li faria goig fer-ne confitura.

Aquest conte va rebre el Premi Núvol 2012, el setembre de 2012. El jurat estava format per Màrius Serra, Matthew Tree, Jordi Puntí, Enric Gomà i Bernat Puigtobella.

Una història per oblidar

Flavià Mateu

Entre l'Urgell i la Segarra
hi havia un poble de secà,
d'aquells en què el vent de marinada,
un poc abans de la vesprada,
puntualment sol arribar.

I en aquell poble simulaven
-o potser era veritat-
una gran fe que professaven,
i a processó tots se n'anaven
amb poca por de fer pecat.

I un dia un mestre hi arribava
ple de saber i de joventut;
sense ser ric res li mancava
i l'entusiasme el posava
en aquell poble sec i eixut.

I va ensenyar a tot el poble:
potser a tres generacions;
amb l'entusiasme ferm innoble
i una tarima sols per moble
però amb moltes il·lusions.

Ja fa anys que aquesta història
va ser viscuda pels veïns;
ja s'ha perdut a la memòria,
i el senyor mestre es a la glòria
que es va guanyar en aquells confins.

Els anys passaren i el bon mestre
tot ensenyant s'anà fent vell:
si va ensenyar al pare destre
el fil d'aquest encara hi resta,
i era aquest el somni d'ell.

Vingueren temps de nous problemes,
per tot arreu, no sols allí:
es presentaren nous emblemes,
aparegueren d'altres temes
que bé els calia discutir.

Escola laica o religiosa;
el debat era el següent.
Va creure el mestre millor cosa
perquè la veia avantatjosa:
escola laica al present.

I uns anys de guerra s'apropaven
i el mestre era ja més vell:
els nois que ara ensenyava
també els seus pares recordava
havien set alumnes d'ell.

I un cop la guerra acabada
i derrotats els ideals;
encara el mestre ensenyava
i la salut que li quedava
se li va caure amb tots els mals.

Ningú del poble li oferia
la seva ajuda ni consol;
fins que així va arribar un dia
que a la ciutat se n'aniria
-ocell ferit que pren el vol-.

Sols els alumnes que hi havia
van al mestre homenatjar;
i part del poble que escrivia
com va aprendre algun dia
el que ell va fer van oblidar.

I quan van fer-li l'homenatge
el mestre deia en sentiment:
-Vaig arribar fi d'un viatge
amb joventut i bona imatge,
i ara me'n vaig amb patiment.

Aquí he deixat la meva vida,
tot el saber i ma joventut,
i me'n vaig pobre sense mida
amb la salut ben esquifida
d'aquest vell poble sec i eixut.

Aguantem fort

Flavià Mateu i Cluet

Ja ens els vèiem avenir
que vindrien temps difícils
quan la urss es va rendir
sense guerra i sense míssils.

Aguantem fort.
Aguantem fort , que el poble mai
no s'erra.
Aguantem fort.

Fent camí l'esclavitud
ara vénen temps de pena
i serà la joventut
del gemec i la cadena.

Aguantem fort.
Aguantem fort, que el poble mai
no s'erra.
Aguantem fort.

I els Mercats seran del món
dictadors de nostres vides;
i et diran per on i com
tant si plores com si crides.

Aguantem fort.
Aguantem fort que el poble mai no
s'erra.
Aguantem fort.

I mai més no tornarà
cap nació capdavantera:
tot el món potser serà
qui senyali la dreuera.

Aguantem fort.....

Música de l'himne de Catalunya Els
segadors

Fem sostres

Ramon Cardona i Àngels Salcedo

Durant tot el mes de setembre han continuat els treballs arqueològics als Estinclells. S'ha seguit l'excavació del carrer de la fortalesa ibèrica, però sobretot s'han avançat els treballs de restitució de dues de les cases del poblat. La concessió d'un projecte d'investigació Rercercaixa, de l'obra social de la Caixa per a fer arqueologia experimental, ha permès dedicar molts d'esforços en la construcció d'una instal·lació ibèrica per a premsar vi i oli.

El CEP de Verdú, Camp d'Experimentació de als Protohistòria,té com a objectiu l'estudi mitjançant l'experiment de diferents temàtiques del nostre passat ibèric. Als Esticlells de moment hi ha dos

equips científics que treballen, per una banda, l'arquitectura ibèrica i, per l'altra banda, l'agricultura antiga. Els treballs arquitectònics consisteixen en la construcció el màxim aproximada possible de dues cases ibèriques a escala real a partir de les dades enregistrades en les excavacions arqueològiques. Per això s'ha utilitzat pedres i toves per a fer parets i bigues de roure, tal com mostren les analítiques, branquillons d'alzina, canya xisca i argiles per fer els sostres. Es reconstruirà l'interior de cada casa, amb totes les parts d'una premsa de biga i el seu dipòsit. Abans d'acabar l'any es premsaran els primers grans de raïm per aprendre el funcionament d'aquest taller.

La recerca agrícola ha portat a preparar de nou el terreny per a la propera sembra. S'ha construït una era i un paller per acabar de completar les instal·lacions necessàries per a tot procés agrícola tradicional. S'experimentaran diferents sistemes de sembra i més endavant, a l'estiu, de sega i batuda. Recordem que també s'han realitzar diferents dipòsits o sitges per emmagatzemar el gra un cop es culli.

Butlleta de Subscripció

Subscriber: Preu: 15 €/any. Si s'ha d'enviar la revista fora de Verdú: 20 €/any.
Socis Associació Cultural Xercavins: Preu: 10 €/any. fora de Verdú: 15 €/any.
Quota de soci/a Associació: 5 €

Nom i cognoms: _____

Adreça: _____

CP: _____ Població: _____ Telèfon: _____

DNI: _____ Data naixement: _____

Entitat bancària: _____ Núm. compte: ____/____/____/____ (20 dígitos)

Signatura: _____ Data _____

Després del 5 ve el 6

Els caps de l'AEIG Marinada

Sembla que fos ahir, quan s'obrien les portes a un nou espai reservat per als més petits del poble, però també per als que ja són més grans. Era l'inici d'alguna cosa completament nova per molta gent del poble, un projecte atractiu i innovador. Es tractava d'un lloc on els nens anaven els dissabtes a la tarda a riure, divertir-se i compartir experiències completament diferents a les de l'escola, però alhora també a aprendre.

Ja fa 5 anys d'aquest esdeveniment, i ara més que mai podem dir que hem crescut. No només amb edat, sinó també amb experiència, il·lusió, motivació i ganes de passar-nos-ho d'allò més bé. Els moments viscuts aquí són completament únics i inoblidables i per això cada vegada ens sentim més forts a tirar endavant.

Comença el curs escolar una altra vegada, això suposa també, l'inici d'una nova aventura al cau de Verdú! Els nens i nenes ja preparen els seus fulards amb entusiasme per venir el dissabte a les quatre puntuals i emprendre nous projectes, jocs, excursions, trobades i sobretot moltes ganes de passar-s'ho d'allò més bé. Cal dir que als caps ens passa exactament el mateix. La nostra motivació ens fa

tirar endavant i ens anima a continuar convivint amb els nens i nenes de la forma més intensa possible i aprenent al màxim d'allò que tots ells ens poden arribar a ensenyar. És un intercanvi d'experiències molt intens i positiu tant per a ells com per a nosaltres.

Tot i això, les emocions més intenses les vivim durant els campaments. En aquest període de 7 dies ens acabem coneixent profundament uns amb els altres, compartim moltes, moltíssimes experiències i aprenem a conèixer uns amb els altres. És el moment per tastar nous menjars, per fer activitats noves, esports d'aventura, banyar-nos al riu, dormir amb tendes, intercanviar rialles, embrutar-se el màxim possible sense que els pares ens renyin i per gaudir!

Però com sabem, aquests campaments són l'emoció més intensa de tot el curs, una recompensa als nens i nenes per tot allò que han fet durant el curs, per tots els projectes als quals han participat i per totes les ganes i esperances que hi han dedicat.

I els campaments què? I Portugal com va anar? Doncs suposo que tots els que teniu fills o filles ja us hauran explicat que s'ho van passar d'allò més bé. Els del campament

van trobar uns bons dies, van poder gaudir molt del riu perquè era molt a prop del camp, van fer esports d'aventura, era una cosa que no s'esperaven gens i els va fer vibrar a tots i totes; també va pedregar una mica però per sort els únics lesionats lleus van ser la tenda cuina i els cotxes, però poca cosa. I els de Portugal van fer una bona caminada però clar com a bons catalans que són diuen que a Portugal no hi ha res a envejar, és més, la nostra costa brava la supera en escriure.

I en general el curs 2011-2012 ha estat un any d'aniversari més o menys mogut i aquest any tornem a estar de festa. Enguany és la nostra demarcació la que està d'aniversari, són 40 anys fent escoltisme, quaranta anys d'aventures, trobades... Aquest any amb motiu del 40è de la demarcació Nord-Occidental es faran 4 actes un per cada deu anys. Un dels actes serà un MACROBO-OM una trobada de tots els nens i nenes de la demarcació (i fins aquí podem llegir, més endavant tindreu més notícies), fer un cim, el muntatge d'una exposició fotogràfica itinerant i una trobada de tota la gent actual i antiga que ha format part d'aquest moviment. Creiem que ens espera un any més per recordar, un any que no oblidarem fàcilment.

Record i reconeixement pòstum a Flavià Huguet Sans, model del sardanisme

El passat dia 15 de setembre, ens deixava l'amic, bon verduní i gran sardanista, Flavià Huguet reconegut com a tal, per tots nosaltres els verdunins.

Situem-nos als anys de la postguerra, quan la sardana fou un dels pocs mitjans per esplaïar els sentiments de catalanitat. A Verdú, molt primerenc, es va celebrar el primer concurs de sardanes el dia 23 de setembre de 1945; estrenant-se la *Colla Espiga Verdunina* i tenint com a capdanser en Pere Pijuan Trepat. De Tàrraga hi participaren tres colles de grans i dues d'infantils.

Aspecte del concurs i la gran expectació contemplat-lo.

Colla Espiga Verdunina com es pot llegir en el cartell que ens mostra -aleshores nen- Josep del "Tou".

El dia 12 de maig del mateix any la colla de Verdú triomfava a Lleida. Una crònica d'aquell temps, publicada al diari "El Correo Catalán" ho deia així: *El éxito de nuestros "dansaires" que se presentaron con el nombre de "Colla Espiga Verdunina" no pudo ser más halagüeño, ya que lograron clasificarse*

Els concursos esperonaven al perfeccionament en la forma de ballar i en aquest sentit fou decisiva l'aportació del Flavià, acabat de llicenciar-se del servei militar a Barcelona, dansaire de la prestigiosa *Colla Rosa Roja*, es convertí en mestre de la colla de Verdú, i model en la forma de ballar per a les altres de la província. Amb ell, com a capdanser de la *Colla Espiga Verdunina*, obtinguérem el primer premi en el concurs que es celebrà a Verdú amb la *Cobla la Principal de la Bisbal*, per les festes de sant Flavià el dia 30 de gener de 1946.

Colla Espiga Verdunina. Noies: Josefina Soler "Baneret", Antònia Huguet "Rui", Pepita Riera i Antonieta Moretó "Granatxa". Nois: Pere Pijuan, Ramon Albareda "Guidó", Ramon Mestres "Bonetó" i Ramon Boleda. Al darrera, el Llorenç del "Queralt" i el Ton de l'"Harmano".

en segundo lugar tras la conocida "Colla Ginesta" de Barcelona.

A su llegada, el vecindario les tributó muestras de alegría y entusiasmo,

animándoles a participar en otros concursos.

El Flavià va morir a Barcelona però el seu cos descansa al nostre po-

ble, al seu poble que tant va estimar. Xercavins no pot ni ha d' obviar aquelles persones que, en el seu fer, cultivaren les mateixes inquietuds i els mateixos ideals que ens mouen a la confraternitat cultural en tots els sentits, els quals, d'una manera o altra han ponderat el nom de Verdú. El Flavià en fou un d'aquelles.

La seva pertença ens ha menat a fer-ne record i homenatge.

La *Colla Espiga Verdunina* a Valls. Noies: Antonieta Moretó "Granatxa", Josefina Solé "Baneret", Ramona Esqué "Carles", Ramona Bonet "Saboné" i Ramona Guixà "Pauet". Nois: Francesc Blanch "Sr. Miquel", Ramon Albareda "Guidó", Ramon Boleda, Flavià Huguet i Salvador Solé "Baneret".

Residència St. Pere Claver de Verdú

Imma Prim

ABD-Residència Sant Pere Claver

Festa Major a la Residència i centre de dia ABD/Residència St. Pere Claver de Verdú

El dijous dia 6 de setembre vàrem celebrar la Festa Major a la **Residència i Centre de Dia Sant Pere Claver**, en honor al sant.

Missa celebrada en veneració al sant, a la Residència i Centre de Dia St. Pere Claver de Verdú.

A les 11 del matí vàrem fer una missa con-celebrada per mossèn Ramon Roca i on tinguérem la sort de poder venerar les relíquies del sant. Vingueren força voluntaris i familiars dels nostres usuaris. Durant l'eucaristia, alguns residents feren diferents ofrenes: un bastó i diferents manualitats realitzades durant l'any.

Tot seguit, férem un pisolabis per a tots els assistents en l'acte. Després del dinar de Festa Major, acabàrem de festejar la diada amb un ball de celebració.

Agraïment

Germanes Carmelites de la Caritat-Vedruna

Considerem que és un deure de justícia mostrar el nostre agraïment -i d'una manera especial el de la germana Maria Carme Cañas Martí- a totes les entitats de la vila per la distinció de concedir-li el títol honorífic de Piadora de l'any 2012.

Ho féreu amb un doble motiu, el d'homenatjar una persona que porta molts anys a la Comunitat Vedruna treballant per la vila i també a tota la Comunitat que sentim i vivim els batecs del cor de Verdú com el nostre propi.

Un altre motiu, ben escaient també, és la commemoració dels 140 anys de la fundació a la vila de Verdú de les Germanes Carmelites de la Caritat-Vedruna per la superiora general Paula del Puig, que regentà la Congregació després de santa Joaquina de Vedruna .

Aquesta distinció l'acceptem com una mostra d'estimació vers les germanes, un reconeixement a la nostra història, un suport a la nos-

tra tasca i un sentiment de joia per seguir vivint i treballant per Verdú, bressol de sant Pere Claver.

A tots moltes gràcies,

entreteniments

Sopa de lletres

Beatriu Foguet i Vidal

Busqueu 18 hortalisses.

A	G	A	N	A	T	S	A	P	C
I	C	O	L	I	F	L	O	R	E
N	C	I	G	R	O	O	C	A	B
I	O	A	I	P	X	S	E	F	A
G	G	T	R	E	A	E	R	O	P
R	O	A	C	B	T	P	R	X	I
E	M	M	O	R	A	H	A	R	A
B	B	O	L	O	T	S	P	A	V
L	R	T	L	T	A	I	S	C	A
A	E	V	A	R	P	L	E	O	F

Museu de joguets i autòmats.

Col·lecció Mayoral

Cristina Mayoral

GRAN ASSISTÈNCIA DE PÚBLIC EN EL VUITÈ ANIVERSARI DEL MUSEU DE JOGUETS

Jocs al carrer i jocs dins les sales del Museu, esmorzar popular i la presentació de l'escultura de Messi van centrar la celebració del 8è aniversari

El passat dissabte 1 de setembre al matí més de quatre-centes persones es van aplegar al Museu de Joguets per celebrar el 8è aniversari des de la seva obertura al públic.

Aquest any la festa va comptar amb la presència de la Companyia de Jocs l'Anònima, que durant tot el matí va realitzar tallers de jocs de taula a l'Espai Juguem! amb un gran èxit de públic. A més, una trentena de jocs de fusta i habilitat de la Companyia Tombs Creatius van animar la plaça Major de Verdú. Més jocs que mai a Verdú.

Un moment molt especial va ser la presentació de l'escultura del millor jugador del món, Leo Messi: una peça molt especial realitzada a mida real que es pot veure a l'espai del futbol. Com va

dir Johan Cruyff el 2010: "El valor de Messi és incalculable", i fent cas a un suggeriment del llibre de visites del Museu des d'ara Messi també és present a l'exposició permanent.

El Museu, que el proper 6 d'octubre presenta una nova exposició temporal sobre vehicles de pedal del fons de la col·lecció, ja ha superat els 150.000 visitants al llarg d'aquests vuit anys.

Solució de la sopa de lletres

A	G	A	N	A	T	S	A	P	C
I	C	O	L	I	F	L	O	R	E
N	C	I	G	R	O	O	C	A	B
I	O	A	I	P	X	S	E	F	A
G	G	T	R	E	A	E	R	O	P
R	O	A	C	B	T	P	R	X	I
E	M	M	O	R	A	H	A	R	A
B	B	O	L	O	T	S	P	A	V
L	R	T	L	T	A	I	S	C	A
A	E	V	A	R	P	L	E	O	F

AVUI PARLEM DEL...

Museu de la Mecanització Agrària J. Trepapat de Tàrrrega

Elisa Ferrer Elies, tècnica de turisme

La comarca de l'Urgell compta des del mes de maig amb un nou equipament cultural i lúdic que serà un important centre visitable per conèixer els orígens industrials de la comarca i de Tàrrrega, i de la seva aplicació al camp agrícola català.

L'any 1914 s'instal·là al carrer d'Ardèvol de Tàrrrega la primera foneria, la que seria amb el temps la **fàbrica de maquinària agrícola J. Trepapat**. D'aquells tallers, entre 1916 i 1919 en van sortir les primeres màquines de segar o garbelladores fabricades íntegrament al nostre país.

Més tard, entre els anys 1933 i 1936 es construïren als afores de Tàrrrega, 13 de les 19 naus que configuren el complex metal·lúrgic de les indústries Trepapat. El seu fundador va ser Josep Trepapat Galceran (1881-1974) que va veure que les màquines Mac Cormick, que s'importaven dels Estats Units, no s'adaptaven a les necessitats de la producció, ni al poder econòmic de la majoria de pagesos catalans i espanyols. Aleshores va pensar que era imprescindible dotar la pagesia local d'una màquina de reduïdes dimensions adaptada a les especials característiques del terreny de la zona.

Les màquines dalladores Trepapat podien ser estirades per un sol animal, tenien un preu assequible i un bon rendiment. L'any 1920 ja es fabricaven 50 garbelladores i l'any 1929, es fabrica la dalladora per a segar farratge, essent el primer constructor d'Espanya d'aquest tipus d'eina. La fàbrica Trepapat s'anava engrandint i comercialitzava i construïa nous productes com el rampill de rodes o la lligadora.

L'any 1931 el govern espanyol concedeix a la fàbrica Trepapat el títol de productor nacional.

L'any 1955 va ser el primer fabricant que va dotar amb pneumàtics totes les màquines que portaven rodes de ferro i l'any 1960 aparegué la primera barra dalladora per als tractors.

Entrar a les naus de l'antiga fàbrica J. Trepapat és començar un viatge pel túnel del temps per situar-se al

començament de segle dins una foneria. L'ambient que es respira a les naus recorda el pas del temps i la feina feta pels treballadors, el desgast dels forns i de les eines, i que la fàbrica està tal qual es va deixar fa més de 30 anys.

El recorregut per les cinc primeres naus es clou amb la posada en marxa d'un espectacular embarrat: un sistema de transmissió de força basat en un únic motor que posa en funcionament una vintena de màquines de la secció de tallers, gràcies a un arbre de transmissió d'eixos, politges i corretges que, un cop activades, trasllada al visitant a l'atmosfera més autèntica del dia a dia, a l'interior de la fàbrica.

HORARIS: Dilluns a dijous, de 10 a 14 h i de 15 a 17 h. Divendres, de 10 a 14 h. Dissabtes i diumenges, d'11 a 14 h.

Les visites s'han de concertar al telèfon 973 311 616 o bé, per e-mail a informacio@museutrepapat.cat.

Més informació a la web www.museutrepapat.cat

Les visites duren 1 hora i mitja aproximadament i tenen un preu de 5 euros. Hi ha preus especials per a grups, estudiants i jubilats.

El recorregut t'apropa a una manera diferent de treballar, d'una altra època no massa llunyana, a la manera de fer d'unes persones que hi treballaven cada dia, al tarannà de tot un territori.

La iniciativa de conservació i manteniment de la fàbrica ha estat possible gràcies a la iniciativa de diverses entitats com l'Ajuntament de Tàrrrega, la Diputació de Lleida, la Generalitat de Catalunya i el Fons de Desenvolupament Regional el FEDER Europeu, així com de diversos particulars que hi ha estat vinculats bé perquè hi ha treballat o perquè hi tenen bon records.

De fa algun temps...

Manuel Pont i Solsona

El mes de novembre de l'any 1961 es fundà els Clave-rians, un moviment juvenil de nois de caràcter religiós, cultural i esportiu.

Els seus promotors foren els joves Josep M. Castelló i Josep Roca Torres, junt amb el novell vicari Mn. Camil Viladrich.

El nostre local social era l'estudi vell, llavors propietat de l'Ajuntament.

Recordem amb nostàlgia aquells esmorzars a la font, cada primer diumenge de mes, les assemblees, les penyes del futbol, la tuna, els festivals de la cançó etc.

D'això en farà 51 anys.

11 de setembre

Fotos Ricard Gilabert i Eduard Boleda

TARGETA DENTAL FAMILIAR

La targeta amb més avantatges

Promocions,
Descomptes,
Facilitats de pagament...

CLÍNICA DENTAL

Dr. Juan Elías Pérez Vargas

Odontòleg col. 2255

RX TELERADIOGRAFIA - IMPLANTS EN 12 h.
ESTÈTICA DENTAL

Av. Onze de Setembre, 35
Tel 973 551 114
25210 **GUISSONA**

www.clinicadentaltarregaguissona.com
i també al **facebook**

C. La Plana, 1, 1r 2n
Tel 973 313 294
25300 **TÀRREGA**